

LISTY UNIVERZITY OBRANY

ÚNOR 2009

Výstava Zvířata na frontě byla otevřena

Za osobní přítomnosti italského historika a autora výstavy *Zvířata na frontě* Eugenio Bucciola proběhla v úterý 10. února 2009 ve vestibulu Univerzity obrany na Kounicově 44 slavnostní vernisáž. Zúčastnila se jí řada hostů, akademických pracovníků a zástupců médií.

Jménem rektora-velitele Univerzity obrany přivítal přítomné zástupce rektora plukovník gšt. Ing. Josef Trojan, který poděkoval profesorovi Eugeniu Bucciolovi za „možnost nahlédnout do komplikovaných stránek vojenské historie jiným způsobem“. Vyjádření díky patřilo rovněž zástupcům Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy MO z Moravské Třebové za pomoc při organizaci výstavy.

„Eugenio Bucciol získal snímky ve válečných archivech ve Vídni a Itálii. Na příkladu nasazení a mnohostranného využití zvířat během I. světové války chtěl ukázat důležitost zvířat v minulých válečných konfliktech. Právě během prvního válečného konfliktu byla, vedle do té doby nevídaného nasazení lidského potenciálu, masově použita zvířata,“ uvedl zástupce rektora.

Sám autor výstavy řekl, že se ve svých výzkumech I. světové války chtěl vyvarovat generalizace. „Mým cílem bylo zabývat se drobnějšími aspekty války – situacemi, jež byly z pohledu historiografie trochu opomíjeny. A zvířata byla jedním z nich,“ vysvětloval se zápal.

Historie a zejména studium I. světové války se bývalému ekonomovi Bucciolovi stala významným koníčkem, jemuž zasvětil svůj život. Výsledkem jsou ještě další výstavy dokumentů a fotografií, jako například *Od Vltavy k Pijavě* či výstava *Konfrontace italské a rakouské válečné fotografie*. Napsal také devatenáct knížek, většinou věnovaných tematice zvířat. Ta poslední je prý o kočkách a je jakýmsi deníkem vyjadřujícím jeho osobní zkušenost.

Výstava *Zvířata na frontě*, která by mohla být dobrým pomocníkem při seznamování se s vojenskou historií, je k vidění do konce března. Veřejnosti je přístupná zdarma v pracovní dny od 8 do 18 hodin ve vestibulu Univerzity obrany na Kounicově 44.

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 5 / číslo 6
akademický rok 2008/2009

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 612 00 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 612 00 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 13. 2. 2009
Číslo 6 vyšlo: 26. 2. 2009

Z OBSAHU

Den otevřených dveří
FVZ v Hradci Králové 2

Čerstvé dojmy z mírové
mise ISAF v Kosovu 10

Vedoucí skupiny geografie
z Bruselu do Prištiny 4-5

Zahraníční zkušenosti
patří k těm nejcennějším 12

Národním představitelem
a bubeníkem v Římě 6-7

Družstvo UO zvítězilo
na Winter Survival 14-16

O misi v Norfolku 8 Univerzita ve víru plesů 17

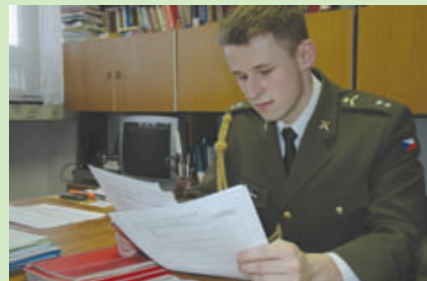
● OBJEKTIVEM ●

Co zaseješ, to sklidiš

Soudě podle starého úsloví „Co zaseješ, to sklidiš“ je zkuškové období vlastně takovou malou sklizní. Někomu se úroda povede, někdo zas nad výdělkem spláče. Náš objektiv zachytil studenta III. ročníku FEM (modul velitel mechanizovaných a tankových jednotek) praporčíka Ondřeje Marka (vpravo), který právě úspěšně absolvoval zkoušku z předmětu Zpravodajská činnost a zahraniční armády. „Byla to jedna ze stěžejních zkoušek a s výsledkem

jsem spokojený,“ odpověděl na dotaz redakce, jak právě uspěl. Praporčík Jakub Pol (vlevo), rovněž student III. ročníku FEM (studijní modul velitel ženijních jednotek), se na zkoušku z předmětu Teorie řízení vojenských operací právě připravoval. Na dotaz jeho zkoušejícího pplk. doc. Ing. Zdeňka Flasara, CSc., jsme se dozvěděli, že i on uspěl velmi dobře...

Redakce

Fakulta vojenského zdravotnictví se představila zájemcům o studium

Mrazivá a zasněžená sobota 17. ledna 2009 se stala dnem, kdy Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové otevřela své brány zájemcům o studium v jednotlivých oborech vojenského zdravotnictví. V letošním roce využilo možnosti prohlédnout si vybraná pracoviště FVZ UO více než 170 zájemců z řad středoškolských studentů i jejich rodičů.

Den otevřených dveří proběhl v dopoledním i odpoledním bloku podle stejného scénáře. V první části měli zájemci možnost besedovat nejen se zástupci managementu a studentů FVZ, ale i se zástupci Lékařské a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

Ve svém stručném úvodním vystoupení děkan Fakulty vojenského zdravotnictví UO plk. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D., seznámil účastníky besedy s hlavními úkoly fakulty a jejím specifickým postavením v rámci vysokoškolského systému přípravy. Proděkan pro studijní a pedagogickou činnost pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D., poté uvedl přehled otvíraných studijních programů v akademickém roce 2009/2010 a shrnul základní požadavky, jež jsou kladeny na uchazeče o studium v průběhu přijímacího řízení i při náročném studiu. V tomto vystoupení také zazněla informace o možnosti nového studia oboru zdravotnický záchranář, který je v letošním roce poprvé otevírán díky spolupráci s Fakultou zdravotnických studií Univerzity Pardubice.

Po následné besedě byla zodpovězena řada dotazů týkajících se některých podrobností v procesu přijímacího řízení, přijímacích zkoušek, studia, zahraničních stáží, možnosti využití volného času, studia jazyků, možnosti dalšího specializačního vzdělávání ve zdravotnictví, uplatnění absolventů fakulty v profesionální armádě i v dalším civilním životě. Samostatná skupina dotazů směřovala na

nově zavedený přípravný kurz k přijímacímu řízení, který bude na FVZ realizován ve dnech 1.– 6. 6. 2009. Ten by měl pomoci cíleně zaměřit úsilí přípravy budoucích uchazečů do oblastí, ze kterých budou testováni v přijímacích testech na lékařské fakultě.

V další části programu Dne otevřených dveří si mohli uchazeči prohlédnout vybraná výuková a školicí pracoviště fakulty. Nejvíce zaujaly zejména specializované učebny pro výuku neodkladné lékařské péče v polních podmínkách a specializované učebny akutní medicíny.

Zájem o studium v otevíraných prezenčních studijních programech sice v posledních letech několikanásobně převyšuje požadavky fakulty, což je dobrým předpokladem pro kvalitní výběr budoucích lékařů, farmaceutů a manažerů vojenské zdravotnické služby profesionální armády, ale průběh přijímacího řízení včetně náročných požadavků na zdravotní a fyzickou způsobilost značně snižují procento úspěšných uchazečů. Ke studiu jsou přijí-

mání pouze ti nejlepší z řad uchazečů, kteří splní podmínky přijímacího řízení v přímé konkurenci s uchazeči o studium na civilních hradeckých fakultách Karlovy univerzity. Na základě projeveného zájmu návštěvníků letošního Dne otevřených dveří na FVZ UO nemusí mít zdravotnická služba Armády České republiky v nejbližších letech obavy z poklesu zájmu o studium vojenské medicíny, farmacie nebo dalších zdravotnických oborů ze strany absolventů středních škol. Na dokreslení lze použít slova jedné maminky, která při ukončení prohlídky konstatovala: „Se synem jsme navštívili již několik dnů otevřených dveří lékařských fakult, ale tady jsme se setkali s nejprofesionálnějším přístupem. Vaše podmínky studia i způsob realizace tohoto dne nás přesvědčily, že vaše fakulta bude prioritní, kam se bude chtít syn dostat.“

**Text: pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D.
PdSPČ FVZ UO
Foto: Lenka Hrdličková**

Činnost nového znaleckého ústavu na Univerzitě obrany

Dne 19. listopadu 2008 byla ministrem spravedlnosti ČR JUDr. Jiřím Pospíšilem jmenována Katedra sociálních věd a práva Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany znaleckým ústavem v oboru „kriminalistika“ se specializací na společenskou závadnost textů a zástupné symboly a dále pro obor „sociální vědy“ se specializací znaleckého oprávnění pro politologii k posuzování problematiky extremismu a terorismu. Znalecký ústav je jediný svého druhu v České republice, poté co předchozí znalec (doc. Mareš z Fakulty sociálních studií MU Brno) svoji činnost přestal provádět k červenci roku 2008.

Znalecký ústav svoji činnost vykonává fakticky od poloviny prosince 2008 a za dobu své krátké činnosti provedl (v průběhu ledna 2009) již dva znalecké posudky, jedno odborné vyjádření a dvě odborné konzultace v oblasti projevů extremismu. Společenskou potřebu činnosti Znaleckého ústavu Univerzity obrany je však možno spatřovat i ve více aspektech veřejného života. Kromě výše uve-

dených aktivit znaleckých byl Znalecký ústav Univerzity obrany ze strany Policejního prezidia ČR požádán o odbornou přednášku při setkání krajských koordinátorů, kteří se zabývají extremistickými aktivitami na území ČR, a specializovaného pracoviště Útvaru na odhalování organizovaného zločinu SKPV PČR, které se bude konat dne 10. března 2009. Dále byl Znalecký ústav Univerzity obrany požádán o přednášku v rámci přednáškového a diskusního setkání při příležitosti Dne holocaustu. Vyžádané téma přednášky bylo z oblasti legislativních a organizačních nástrojů veřejné správy při prevenci a represí projevů extremismu, antisemitismu a neonacismu. Setkání, které se konalo v Brně dne 25. ledna 2009, se za Znalecký ústav Univerzity obrany účastnil JUDr. et PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D., z Katedry sociálních věd a práva Fakulty ekonomiky

a managementu. V programu dále vystoupil i mimořádný a zplnomocněný velvyslanec státu Izrael Jaakov Levy a poslanec Evropského parlamentu RNDr. Petr Duchoň.

Na tomto přednáškovém a diskusním setkání byl příspěvek veden přísně nestranným a apolitickým, nicméně ryze profesním způsobem s cílem nejen informovat přítomné o prevenci a represí projevů extremismu, antisemitismu a neonacismu, ale i s cílem důstojné propagace činnosti Znaleckého ústavu Univerzity obrany, což bylo pozitivně kvitováno i ze strany pořádající organizace – Mezinárodního křesťanského velvyslanectví v Jeruzalémě (ICEJ).

Text a foto:

**Milada Sedláková – vedoucí ICEJ Brno;
Ivo Svoboda – K-109, FEM UO**

Příloha na téma 10. výročí vstupu ČR do NATO

**Říká vám něco datum 12. 3. 1999?
Pokud kýváte hlavou a s jistotou
prohlašujete, že se jedná o datum
vstupu České republiky
do Severoatlantické aliance,
gratuluji vám. Máte pravdu.
Letos od této události uběhne deset
let. Významné výročí si připomeneme
následujícími stránkami, na nichž
si můžete přečíst rozhovory
s příslušníky Univerzity obrany,
kteří v minulosti působili
v zahraničních strukturách NATO.
Své zkušenosti dnes předávají
studentům Univerzity obrany
anebo je například využívají
při svém nasazení do 45 odborných sekcí,
výborů a pracovních skupin NATO.**

Další příslušníci Univerzity obrany se v rámci pedagogické a vědecké činnosti formou zahraničních cest aktivně účastní ročně zhruba 350 konferencí pořádaných vojenskými i civilními vědecko-pedagogickými a výzkumnými institucemi, a to především státní NATO, ale i dalších zemí světa. Vědecko-pedagogičtí pracovníci jsou ve značné míře zvaní na vyžádané přednášky, zejména v technických a

zdravotnických oborech.

Naše univerzita spolupracuje také s předními vojenskými školami, civilními univerzitami a vědecko-výzkumnými institucemi NATO. S řadou těchto institucí má Univerzita obrany a její fakulty podepsané mezinárodní dohody o vzájemné spolupráci, na jejichž základě se rozvíjí dlouhodobá spolupráce v oblasti pedagogické i vědecké činnosti.

Desetileté členství v Alianci se projevilo také ve výchovně-vzdělávacím procesu Uni-

verzity obrany. Do odborné přípravy studentů fakult a posluchačů kariérových kurzů byly implementovány standardy NATO. Dále byly zařazeny nové informace a zkušenosti ze zahraničních operací a zkalitnila se jazyková příprava.

Univerzita obrany se stala také uznávaným lídrem realizace Boloňského procesu v oblasti vysokoškolské přípravy příslušníků ozbrojených sil v rámci středoevropské iniciativy vojenských škol a univerzit. Významným oceněním tohoto procesu je získání Erasmus University Charter pro akademické roky 2008/2009 až 2013/2014. Důležité kroky podniká Univerzita obrany v rámci přípravy Military Erasmus Evropské unie.

V souladu s prioritami zahraniční a bezpečnostní politiky ČR se naši příslušníci pravidelně účastní mírových misí NATO a EU v Afghánistánu, na Balkáně, v Iráku, Čadu nebo pozorovatelských misí OSN v různých částech světa např. v Kongu, Libérii apod. Vojenské mise absolvovalo 75 vojáků Univerzity obrany (z celkového počtu 280), někteří se jich zúčastnili i několikrát. Řada z nich obdržela vysoká domácí i mezinárodní ocenění a vyznamenání.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová

Z Bruselu do Přiřtiny

Vedoucí skupiny geografie Katedry vojenské geografie a meteorologie Univerzity obrany v Brně pplk. Ing. Vladimír KOVAŘÍK, MSc., Ph.D., působil v letech 2005–2008 jako národní expert ve Vojenském štábu EU (EUMS) v Bruselu.

Vojenský štáb plní především tři hlavní operační funkce: včasné varování, vyhodnocování situace a strategické plánování. Dále spolupracuje s jednotlivými národními štáby a vyjednává se třetími státy o jejich konkrétní vojenské pomoci operacím vedeným EU. Je to orgán, který odpovídá za technickou realizaci rozhodnutí vydaných Vojenským výborem a pracuje pod jeho přímým velením. Vojenský štáb spadá pod Generální sekretariát Rady EU a je složen z odborníků vyslaných členskými státy.

Jaké byly priority vašeho působení ve Vojenském štábu Evropské unie?

Mými hlavními prioritami bylo neudělat si tam ostudu a dobře reprezentovat. Pokud tím myslíte, co bylo hlavní náplní mé práce, tak jsem v EUMS působil jako geografický technik. Spravoval jsem geografickou databázi obsahující veškerá data a digitální mapové produkty, které kdy byly v Radě získány, nakoupeny nebo vytvořeny. Vytvářel jsem kompletní sortiment map od přehledných geografických a tematických, přes demografické až po družicové, a to ve velikostech od A4 až po velké nástěnné mapy. Zajišťoval jsem tvorbu geografických analýz, skenování a velkoformátový tisk a také archivaci a distribuci analogových map a dalších produktů. To vše podle požadavků mých zákazníků. A těmi byli na prvním místě poradci z kabinetu generálního tajemníka sekretariátu Rady Javieru Solany, dále pak analytici Společného situačního centra, pracovníci jednotlivých divizí EUMS a mnoho dalších lidí z různých direktoriátů Rady.

Měl jsem ještě kolegu ve zbrani – britského podplukovníka. Ten zastával funkci geografického důstojníka. Byl zodpovědný za celou oblast plánování a definování požadavků geografického zabezpečení v EUMS, zajišťoval aktuální geografická data a mapy, měl na starosti jednání s dodavateli našeho speciálního programového vybavení, staral se o smlouvy s partnerskými pracovišti v rámci EU, NATO nebo OSN a podobně. To, že jsme byli jediné dva geografové v celé obrovské Radě, mi vždycky připomínalo tu klasickou povídku Šimka a Grossmanna o cirkusu: „Kapela nebyla z nejpočetnějších, ale oba muzikanti – harmonikář a dirigent – dělali, co mohli.“ No a na mě vyšel v Bruselu evidentně ten harmonikář.

Jak byste popsal konkrétní vztahy Vojenského štábu s NATO?

Problém vzájemných vztahů jednotlivých orgánů EU a NATO je na hodně dlouhé povídání a já se k tomu skutečně necítím být dostatečně kompetentní. Mohu se ale zmínit o spolupráci naší geografické skupiny v EUMS s některými geografickými pracovišti v NATO i mimo ně. Ta spolupráce byla pro nás životně důležitá. Bez ní bychom bývali měli velmi krušný život a některé úkoly bychom zřejmě nebyli vůbec schopni splnit. Takže v rámci NATO jsme spolupracovali například s geografickými pracovišti v SHAPE v belgickém Monsu a v KFOR v Přiřtině, v rámci EU se společným výzkumným centrem JRC v Ispře v Itálii a pak zejména s družicovým střediskem EU v Torrejón de Ardoz ve Španělsku. S tím jsme byli v denním kontaktu. Velmi užitečné kontakty jsme navázali s Kartografickým oddělením OSN ve Washingtonu, kdy jsme kromě jiného získali jejich svolení přebírat a upravovat mapy z jejich produkce, což nám umožňovalo plnit některé naše úkoly i v podmínkách velmi šibeničních termínů.

To byly samozřejmě oficiální kontakty. Ale v některých případech ta spolupráce mohla fungovat jenom díky tomu, že jsme se s těmi lidmi osobně znali. To je dáno tím, že vojenská geografická komunita je poměrně malá a vlastně se všichni známe – ze studií, z kurzů, z konferencí, ze štábů, z misí.

Lišil se nějak podstatně přístup k práci ve Vojenském štábu EU ve srovnání s naším univerzitním prostředím? Například co se týká náročnosti, národnostních rozdílů, mezinárodního prostředí atd.?

To rozhodně. Ale ona se ta dvě prostředí nedají vůbec srovnávat. Mezinárodní štáb na politicko-strategické úrovni a národní univerzita, to je jako nebe a dudy. Ale ty rozdíly v přístupu k práci v EUMS jsou velké a podle mého plynou z jeho mnohonárodního složení. Každý přichází do Bruselu do jisté míry ovlivněný některými prvky národní povahy, a to se projevuje v práci. Takže aniž bych přímo jmenoval konkrétní národy, tak jedni jsou důkladní a precizní, ale žádná legrace s nimi není. Druzí jsou naopak samá legrace, ale spolupráce s nimi je obtížná, protože jsou neorganizovaní a nespolehliví. Další dělají všechno velmi promyšleně, dbají na kvalitu a termíny a ještě k tomu rozumí vtipu. No a od některých se nikdy pořádného výsledku nedočkáte, protože jsou celý den v kafeterii, kde se náramně dobře a hlučně baví.

Jakou zkušenost jste si z tříletého působení v Bruselu odnesl?

Když tak o tom přemýšlím, tak nic zásadně nového nebo překvapivého. Nešel jsem do neznáma, protože se v prostředí NATO a EU pohybují poměrně dlouho a ta překvapení mám již za sebou. Na svůj první dlouhodobý pobyt jsem do „velkého“ světa totiž vyrážel již v roce 1994. Spíš jsem si jen znovu ověřil svá dřívější zjištění. Například to, že v mezinárodním kolektivu se k sobě lidé chovají ohleduplněji, slušněji a

Fotbalový tým české delegace v NATO na mezinárodním turnaji v Bruselu v roce 2007

Pplk. Ing. Vladimír Kovařík na obr. vlevo

zdvořileji. Že člověka to prostředí vede ke snaze odvádět prvotřídní práci, protože se chce často jako jediný národní reprezentant v dané organizaci předvést v co nejlepším světle. Že tam více funguje řeckně přirozená autorita vojenských hodností, protože seržant ví, na které příčce toho žebříku je jeho místo a kde stojí kapitán, a kapitán zase správně chápe, o kolik výš je nad ním plukovník, a podle toho se také chová.

Ale asi tím nejzásadnějším bylo potvrzení velké důležitosti znalosti jazyků. A tady dávám důraz na ten plurál – jazyků. Jenom s angličtinou dnes do světa žádnou díru neuděláte. Anebo do světa možná ano, ale do Evropy určitě ne. Na angličtině není nic špatného, ale podle mého je potřeba ji chápat jako prostředek nutný k přežití. A to říkám i našim studentům. Udělejte si STANAG 3, ale to je jen první krok. Pak přesedlejte na další jazyk a ideální je ještě nějaký třetí. Alespoň základní znalost. Před lety jsem pracoval v družicovém středisku EU ve Španělsku a vím, jak mi bylo nepříjemné, když porady pracovního týmu se vedly v angličtině jenom kvůli mně, protože jsem jiným jazykem nevládl. Všem ostatním by bývala mnohem bližší španělština nebo francouzština.

Můžete říct, že ještě dnes těžíte z nabytých zkušeností? A když ano, tak jak konkrétně?

Ano, pomohlo mi to v řadě věcí, které přetrvávají doteď. Například mi to pomohlo se vrátit s mnohem lepší francouzštinou, než s jakou jsem tam odjížděl. Pak jsem měl příležitost obnovit některé staré osobní kontakty a navázat velmi cenné nové. Ty momentálně na katedře využíváme při přípravě výměny studentů a lektorů v rámci programu Erasmus a při plánování dalších aktivit. V neposlední řadě máme možnost doplnit naše výukové materiály o aktuální informace tak říkajíc přímo od zdroje.

Chystáte se právě na misi KFOR. Kam přesně a co bude vaším posláním?

Ano, máte pravdu. Před časem mi bylo oznámeno, že v dubnu nastupuji na velitelství KFOR v Prištině jako geografický důstojník v rámci českého 14. kontingentu. Je to sice první zahraniční angažmá, o které jsem sám nežádal, a také jsem měl v úmyslu konečně už zapustit kořeny v Brně, ale nemám z toho obavy. Ona to nebude proti mé misi v EUMS zase tak velká změna. Pracovní náplň bude víceméně stejná, jenom budu místo v obleku chodit v maskáčích a vyměním jednu evropskou metropoli za jinou. To si dělám samozřejmě legraci, ale jestliže jste každý den do noci v kanceláři zavaleni prací, pak je vlastně úplně jedno, jestli sedíte v Bruselu nebo v Prištině. Tentokrát se zdá, že jako dirigent budu mít na některé práce své harmonikáře, a to je pokrok.

Když jsem byl před koncem minulého roku v Kosovu na přípravném kurzu, zjistil jsem, že mezi podřízenými budu mít také dva francouzské seržanty. Tak se těším, že snad dojde i na tu francouzštinu.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv pplk. Ing. Vladimír Kovařík

Na téma americké národní bezpečnosti

Dne 30. ledna 2009 se uskutečnila beseda příslušníků 22. kurzu Generálního štábu s panem Markem D. Fewbrachem, který pracuje jako zástupce velvyslanectví USA v Praze.

Ve velmi přátelském a vzájemně otevřeném prostředí se diskutovalo o aktuálních otázkách americké národní bezpečnosti. Zástupce americké ambasády seznámil zúčastněné se systémem bezpečnosti na federální, státní a lokální úrovni, s potřebou vzájemného sdílení dat a informací včetně vytváření úkolových uskupení (FTF – Federal Task Force, JTTF – Joint Terrorism Task Force). Příslušníci kurzu dále diskutovali o otázkách spojených s problematikou terorismu a spolupráce mezi USA, NATO, EU a Ruskou federací v oblasti mezinárodní bezpečnosti.

Text: plk Ing. Pavel Skála
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Národním představitelem i bubeníkem v Římě

NATO Defense College (dále NDC) v Římě je klíčovou investicí Aliance do oblasti strategického vzdělávání. Svou činnost zahájila prvními kurzy už v roce 1951 v Paříži, v roce 1966 posléze přesídlila do Říma. Za dobu své existence jí prošlo téměř 7000 důstojníků, generálů a také několik desítek Čechů. Již devátým rokem Česká republika v této instituci obsazuje post národního představitele. Jedním z nich byl také prorektor pro vnější vztahy UO plukovník Ing. Jaroslav Průcha. Ten na této škole v roce 2001–2002 vystudoval nejvyšší „Senior Course“ a rok poté zde v letech 2003–2006 působil jako příslušník managementu NDC – Faculty Advisor a také jako starší národní představitel České republiky.

Jaký je hlavní cíl této prestižní školy s téměř šedesátiletou tradicí?

Cílem je poskytnout studentům nejvyšší vzdělání v rámci NATO na strategické úrovni v politicko-vojenských a bezpečnostních otázkách, připravit vybrané důstojníky a úředníky pro významné funkce v rámci NATO a jiných spolupracujících institucích, dále vést akademické studium a výzkum na podporu širších cílů Aliance a podporovat aktivní vnější vztahy s ostatními vzdělávacími institucemi. Škola je zaměřena nejen na studenty ze zemí NATO, ale je otevřena i jiným státům v programu Partnerství pro mír, Středozemního dialogu, případně dalším zájemcům (např. Rusko, Čína, Japonsko atd.).

Jaké kurzy probíhají na NDC?

V současnosti probíhají na NDC dva hlavní pravidelné kurzy: Senior Course, který je nejdůležitější a je zaměřen na studenty

Na fotografii vlevo je prorektor pro vnější vztahy UO plukovník Ing. Jaroslav Průcha se slovenským přidělcem obrany ve Varšavě plk. Ing. Jozefem Viktorinem

v hodnosti podplukovník až plukovník nebo na vyšší státní úředníky z policie, ministerstva vnitra či zahraničních věcí. Délka kurzu je 26 týdnů, jsou organizovány dvakrát ročně. Základní podmínkou pro vyslání je znalost anglického jazyka STANAG 3,3,3,3 a bezpečnostní prověrka na stupeň „tajné“. V jednom kurzu je asi 85 studentů. Pak je to kurz pro generály a ambasadory - General Flag Officers and Ambassadors Course, který se organizuje dvakrát ročně. Souběžně se Senior Course zde navíc probíhá řada krátkodobých 1–2 týdenních integrovaných kurzů, přibližně 8–10 ročně, zaměřených tematicky jen na specifickou obsahovou část bezpečnostní problematiky.

Co obnášela práce staršího národního představitele České republiky?

Úkolů bylo několik. Především to byla funkce styčného důstojníka mezi Ministerstvem obrany ČR a vedením NDC. Dále jsem byl po dobu kurzu dočasně nadřizen všem studentům z České republiky (vojenským i civilním), zabezpečoval jsem jejich ubytování či financování všech aktivit spojených s programem kurzu a řešil jsem všechny aktuální záležitosti, které se v průběhu studia u studentů vyskytly.

Kromě toho jsem měl i funkci v rámci vnitřní struktury NDC. Plnil jsem roli staršího národního představitele a zúčastňoval jsem se tedy pravidelných zasedání akademického výboru NDC, kde se rozhodovalo o dalším směřování školy, nových vzdělávacích metodách nebo o změnách v obsahu studijních bloků.

Po dobu prvního roku jsem plnil roli vedoucího ve dvou studijních skupinách po 10 lidech a další dva roky jsem byl Executive officer, čili prováděcí důstojník NDC pro oblast vnějších vztahů. Do této oblasti spadalo organizování každoroční velké akce – Conference of Commandants, což je konference velitelů nejvyšších vojenských vzdělávacích institucí států NATO a PfP. Dále jsem pořádal široké spektrum seminářů, workshopů, zasedání různých konsorcií a koordinoval jsem prohlubování spolupráce s ostatními školami.

Zdejší klíčovým vzdělávacím programem je půlroční Senior Course určený pro podplukovníky, plukovníky a vyšší státní úředníky, kteří se v něm připravují na plnění úkolů ve strategické a vojenské oblasti. Do jaké míry je srovnatelný s našim Kurzem Generálního štábu?

S mezinárodní kapelou plk. Ing. Jaroslav Průcha hrál ve volných chvílích na bicí

Je skutečností, že absolvování Senior Course je uznáváno v řadě zemí jako vzdělání srovnatelné s Kurzem Generálního štábu, např. na Slovensku, v Rakousku, Polsku, Německu, Španělsku. V Armádě České republiky je však uznáván na úrovni o stupeň nižší. Je to dáno zřejmě především tím, že NDC je více zaměřen na strategickou politicko-bezpečnostní problematiku, méně už na vojenské oblasti. Jinak řada českých absolventů nedá na kurz v NDC dopustit a hodnotí jej jako jeden z nejlepších během jejich kariéry.

Obrovskou výhodou je, že po absolvování této školy získávají studenti komplexní kvantum vědomostí, především z oblasti strategického myšlení, procvičí si diplomatické vyjednávací schopnosti, hlouběji pochopí funkce NATO a jiných organizací, zdokonalí si znalost globálních problémů a krizových oblastí ve světě, lépe porozumí mentalitě i tradicím jiných národů a naučí se tolerovat jiné názory a hodnoty u přednášejících i u svých spolužáků. Od rána do večera se hovoří jen anglicky. A v průběhu mnoha každodenních diskuzí při hledání kompromisu jsou studenti nuceni používat vyšší úroveň angličtiny s řadou odborných termínů, takže si všichni výrazně zdokonalí jazykové dovednosti. Navíc získají spoustu nových přátel a nenahraditelných osobních kontaktů s lidmi z celého světa. A k tomu si občas užijí i spoustu zábavy...

Jak probíhá výuka na NDC?

Zvláštností je, že NDC nemá vlastní učitele. Na všechny přednášky jsou zváni špičkoví odborníci – specialisté pro danou problematiku, kteří přijedou do Říma na jeden celý den a od rána do večera jsou plně vytěžováni studenty. V závěru kurzu mají studenti unikátní možnost procvičit si získané znalosti a diplomatické schopnosti při týdenním cvičení, kde probíhá věrná simulace rozvinutí bezpečnostního konfliktu a na tento konflikt navazujícího rozhodovacího procesu v Radě bezpečnosti. Každý student hraje přidělenou roli zástupce nějakého státu a na základě obdržných pokynů a stanovených priorit se snaží pro svůj stát diplomatickým vystupováním a argumentací získat co nejlepší pozici.

Jaké zkušenosti, které jsou dnes pro vás zájmem, které vám dnes přinesly, jste tady získali?

Těch zkušeností byla celá řada. Od profesionálně-vojenských oblastí až po oblast čistě civilní, například z běžného denního života v Itálii. Především se mi potvrdilo, že každý člověk má v sobě zakódováno přátelství, lásku, cit a snahu porozumět si a pomáhat. Bez ohledu na to, zda můj spolužák či student byl z USA, Slovenska, Egypta nebo Makedonie. Je pravda, že některé národnosti mají trochu odlišné zvyklosti a tradice než v naší střední Evropě, ale v konečném důsledku to nehraje tak důležitou roli. Já osobně jsem se zpočátku nejvíce natrápil s každodenním až příliš pohodovým přístupem Italů k životu a práci. Jejich typicky středomořské zařité chování a priority mi několikrát zkomplikovaly práci i osobní život. Ale dneska už na to vzpomínám jen s úsměvem.

Měl jste v průběhu působení v Římě čas na nějaké koníčky?

U tohoto typu práce prosedíte 90 % pracovního času na přednáškách, se svým committee na učebně, před počítačem či na poradách. Vaše fyzická jde rapidně dolů a chybí vám čerstvý vzduch a slunce. Ale na koníčky nebo jakoukoliv jinou relaxaci je třeba najít si čas vždycky. Snažil jsem se alespoň 1–2krát týdně sportovat – pokud bylo dobré počasí, tak jsem hrával se svými kolegy či studenty tenis. Jinak zbyvala posilovna. Snažil jsem se také hodně cestovat a poznávat krásy a historické památky

Itálie. O víkendech jsem jezdil k moři, které je z Říma asi 25 km daleko. Ale postupem času jsem projíždky autem začal omezovat, především z důvodu obrovského provozu na silnicích a problémech s parkováním. Dopravní špička v Římě trvá prakticky nepřetržitě a jen vymotat se z městské aglomerace často trvalo několik hodin. Navíc mi v Římě dvakrát vykradli za bílého dne auto...

Ke konci svého pobytu jsem se věnoval intenzivněji aktivní hudbě, měli jsme tam mezinárodní kapelu. Na baskytaru německý podplukovník, na klávesy a kytaru Italové z výpočetního střediska, na druhou kytaru turecký plukovník, já hrál na bicí. A bubeníci mají z celé kapely vždycky pohybu nejvíce. Hráli jsme sobě pro radost staré bigbeatové hity našeho mládí ze 70.–80. let (Beatles, Rolling Stones, Eagles, Status Quo a další) nebo třeba klasický rock'n'roll. Několikrát ročně jsme hráli k poslechu a tanci na společenských akcích v rámci NDC.

Využíváte svých kontaktů k prohloubení spolupráce Defense College a Univerzity obrany?

Během tří let jsem poznal spoustu zajímavých a lidsky krásných lidí a získal mnoho dobrých přátel. Samozřejmě můj vizitkář je především díky tomuto období naplněn k prasknutí a seznam e-mailových adres bývalých kolegů a studentů z NDC dosahuje k číslu 300. Dodnes si pravidelně elektronicky dopisují s dobrou polovinou z nich. Píšeme si přání do nového roku, občas se informujeme o důležitých událostech v rodinách a někdy nám i vyjde, že se setkáme v rámci služebních cest nebo dovolených. Osobní vztahy a vzpomínky na zážitky z období společného studia a práce jsou nenahraditelné. Teď mi tyto kontakty často pomáhají na funkci prorektora pro vnější vztahy. Když se osobně znáte s prorektory na vojenských univerzitách v Maďarsku, Slovensku, Polsku či Itálii nebo s tajemníkem generálního guvernéra Kanady, tak máte vždycky snadnější pozici něco urgentního nebo významného dojednat či nastartovat nějaký společný projekt.

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv plk. Ing. Jaroslav Průcha**

Nezapomenutelná mise v Norfolku

Plukovník v. v. Ing. Petr Tichý pracuje v současné době na Oddělení bezpečnostních a obranných studií Ústavu strategických a obranných studií Univerzity obrany. V letech 2005–2008 byl vojenským představitelem České republiky při Velitelství spojeneckých sil pro transformaci NATO v Norfolku. Jeho působení v zahraničních strukturách NATO bylo hlavním tématem našeho rozhovoru.

Byla to vaše první zahraniční mise?

Nikoli. Jako první bych opravdu zmínil mé tříleté (1991 až 1994) působení v display teamu československého letectva na MIG-29 díky němuž jsem měl možnost navštívit mnoho evropských států pod českou vlajkou. V letech 1996 až 1997 jsem studoval na štábní škole letectva v USA (Air Command and Staff College ACSC). V období let 1999–2002 jsem pracoval ve Spolkové republice Německo v Ramsteinu, a to na velitelství AITNORTH jako vedoucí národního zastoupení. Během této doby jsem strávil i pět měsíců jako vedoucí odboru letectva, operační sekce na velitelství SFOR. To byl mimochodem první český důstojník na této funkci, kterou jsme převzali po USA. V roce 2003–2004 jsem studoval na NATO Defence College v Římě a až poté jsem nastoupil do Norfolku.

Jaká kritéria musí splnit voják AČR, aby se dostal do funkce, kterou jste vykonával v Norfolku?

Jazyk a bezpečnostní prověrka jako první. To první má každý ve svých rukou, to druhé snad taky. Předpokladem je pochopitelně odborná kvalifikace. Následně musí být vybrán výběrovou komisí na Ministerstvu obrany.

Co bylo vaší konkrétní náplní?

O náplni už tak trochu vypovídá název instituce Velitelství spojeneckých sil pro transformaci NATO. Hlavním úkolem bylo zabezpečit, aby to, na čem velitelství pro transformaci pracuje – příprava nových konceptů a sledování nových trendů, kterými by se Aliance měla ubírat, se dostalo ke správným adresátům v resortu obrany. Díky tomu se pak naše republika může aktivně podílet na rozvoji NATO jako efektivní bezpečnostní organizace.

Jakou oblast v této činnosti jste považoval za nejtěžší?

Já bych řekl, že jsem šel do Norfolku, aniž bych přesně věděl, co mě čeká. Velitelství v Norfolku i naše Ministerstvo obrany měly svou představu, jak by spolupráce mezi oběma organizacemi měla vypadat, a bylo nutné hledat vzájemné pochopení a společný pohled na věc. Mimo jiné jsem byl také velitelem našeho osmičlenného týmu a musel se starat o jeho zabezpečení.

A co naopak bylo pro vás příjemným zjištěním?

To, co mě v Norfolku skutečně bavilo, bylo pracovní prostředí, a to nejenom kvůli příjemnému klimatu s neustále modrou oblohou, ale především tvůrčí atmosféra, která byla doslova záviděníhodná. V takovém prostředí člověk baví pracovat vždycky. Dalším příjemným zjištěním bylo i vytvořené zázemí pro sportovní využití či zdravotní zabezpečení ze strany americké armády. Péče o lidi není v americké armádě proklamace, ale skutečná realita.

Jak využíváte získané zkušenosti v současné práci?

Bez diskuse mám doposud přehled o dění v Alianci. Ať dělám cokoliv, mám v tom díky tříletému působení na velitelství NATO široký rozhled i nadhled. Nakonec není oficiální resortní dokument, kde by transformace nebyla zmíněna. O mých zkušenostech z působení ve strukturách NATO jsem minulý rok přednášel v Kurzu GŠ a předpokládám, že v tom budu pokračovat i v budoucnu. Na toto téma připravuji i článek pro náš univerzitní časopis Obrana a strategie.

Česká republika se v době vašeho působení podílela také na přípravě tradičního Mezinárodního festivalu Azalea v Norfolku? Mohl byste nám o něm něco říct?

Jde o každoroční festival nazvaný Norfolk's International Azalea Festival, jenž oslavuje přítomnost aliančního velitelství ve městě. Letošní festival se uskuteční v roce 60. výročí vzniku NATO, celý projekt proběhne navíc v návaznosti na desetileté výročí našeho vstupu do Aliance a rovněž na předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Týdenní festival se koná obvykle v dubnu, kdy Norfolk zaplaví rozkvetlé azalky, podle nichž se nazývá celý festival. Typické pro něj je, že každým rokem dostane hlavní roli jedna z aliančních zemí, která postaví svůj „dvůr“ a zvolí svou „královnu“. Jsem rád, že to letos budeme my a že jsem se v době svého angažmá v Norfolku mohl o to zasadit. V té době byly ve hře ještě Portugalsko a Polsko, které nakonec dostanou prostor k prezentaci až v dalších ročních festivalech.

Jakou jste měl na jeho přípravě úlohu?

Můj úkol spočíval hlavně v přípravě – naplánovat peníze a program, sehnat kontakty...

Jeho letošní 56. ročník se koná od 27. dubna do 3. května. Nebude vám tak trochu líto, že nebudete u toho?

To si pište! Mám však to štěstí, že tam žije dcera, za kterou v té době pojedeme, takže se mi podaří stihnout alespoň závěrečný den festivalu. Bude tam spousta zajímavostí. Mělo by zde účinkovat více než 850 účinkujících. Vystoupit by měl například Balet Národního divadla, jednalo se o možnosti vystoupení Vojenského uměleckého souboru Ondráš, vojenské hudby AČR a o spoustě dalších českých uměleckých souborů. Velkou událostí bude „korunovace“ české královny, festival hudebních kapel či mezinárodní ples. AČR by měla zabezpečit čestnou jednotku, připravuje se také symposium v oblasti bezpečnostní techniky a řada dalších zajímavých akcí.

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv Ing. Petr Tichý**

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

Valentine's Day

February is a month of love – sharing and giving this uniquely human feeling. During our lifetime, we experience different forms of love – love to our parents, love between siblings, love between boyfriend and girlfriend, love between husband and wife, mother's and father's love to their children, love between grandparents and grandchildren, love to our friends, and others. Each of these relationships has a specific dimension and every person experiences it in his/her very own way. Valentine's Day is a celebration of love, the day to remember those we love and care about.

Several years ago St. Valentine's Day was a holiday only few people knew something about in our country. Recently it has become quite common to celebrate it and the shops remind us of the day long in advance.

The day has its roots in several different legends that have been modified as they passed down from one generation to another. One of the symbols of the day is Cupid, the Roman god of love, who is represented by the image of a young chubby boy with a bow and arrow.

Three hundred years after the death of Jesus Christ, the Roman emperors still demanded that people believe in the Roman Gods. Valentine, a Christian priest, had been thrown in prison

for his faith and spreading his faith among the people. It was on February 14 that he was beheaded. There were two reasons for his execution. One has been mentioned above, for his teaching; but also because he had performed a miracle. It is said he cured the jailer's daughter of her blindness. Before his execution, he wrote a farewell letter to the jailer's daughter signing it, "From Your Valentine".

Another legend says that this Valentine, who was loved by many people, wrote notes from his prison cell to children and friends who missed him and whom he missed.

There was also another Valentine, an Italian bishop, who may have lived at about the same time. He was imprisoned because he secretly married a couple which was against the Roman law as the Roman emperor wanted the men to be single and free to serve in his army.

February 14 was also a Roman holiday, held to honour a Roman goddess. Young men randomly chose the name of a young girl to escort to the festivities. The custom of choosing a sweetheart on this day spread through Europe in the Middle Ages and the American settlers brought it with them to their new home in America.

St. Valentine's Day is now a day to show your loved ones that you care. No matter what the roots of this custom are, it is nice to think more intensively about your loved ones and show them in a special way. One of possible ways could be writing poems, here is an example of such a poem:

May you answer, "Yes," my heart
And no longer keep us apart
Remember I love you, dear Valentine
You must be mine as I am thine.

The most frequent phrase told on this day is "I love you". You can read the same phrase in 15 other languages. Which is which?

1. Ich liebe dich	Latin
2. Ek is lief vir jou	Cantonese
3. Wo ie ni	Greek
4. Phom Rak Khun	Afrikaans
5. Te Dua	German
6. Nakupenda	Yiddish
7. S'ayapo	Albanian
8. Mi amas vin	Thai
9. Ana Behibak (to men) / Ana Behibek (to women)	Swahili
10. Tora dost dalam	Arabic
11. Ha eh bak	Korean
12. Te amo	Esperanto
13. Ikh hob dikh lib	Turkish
14. Seni seviyorum	Persian
15. Tangsinul sarang ha yo	Tunisian

(Solution: 1. German, 2. Afrikaans, 3. Cantonese, 4. Thai, 5. Albanian, 6. Swahili, 7. Greek, 8. Esperanto, 9. Arabic, 10. Persian, 11. Tunisian, 12. Latin, 13. Yiddish, 14. Turkish, 15. Korean.)

Love is one of the five components that are essential to our lives – sunlight, air, water, food and love. The first four components assure our physical well being, but love has a very unique role. It connects people together, it makes us feel that we are part of a larger complex and continuity. Love gives us hope. Love gives new meaning to our lives.

Připravila skupina AJ, CJP

Requests and offers

If you ask somebody to help you, to do you a favour or not to do something which is disturbing you, you **make a request**. The general rule is to be very polite, especially if you talk to unknown people. Even if you know them, be polite. When you have to refuse the request, always explain why! If you don't do that, you will be impolite.

There are specific phrases, which can help you:

1. You don't know the way:

A: Excuse me, ...

B: Yes, sir?

A: Sorry to bother (trouble / disturb) you. I wonder if you could tell me the way to the town hall?

B: Pardon??

A: How can I get to the town hall?

B: Oh, yes, to the town hall. Turn to the left, then go straight ahead and you can't miss it.

2. You ask somebody (a colleague) for help:

A: Could you do me a favour, Susan?

B: Certainly, What is it?

A: Could you type this letter for me, please? The boss wants me to have it this afternoon and I am having an appointment with a customer the whole morning.

B: I'm sorry, I am leaving at the moment. But I can do it when I come back, if it's OK.

A: That will be really kind of you. Thanks.

When you **make an offer**, you give somebody a possibility of service or a thing (like food or drink). Again you should decide if you talk to your friend or somebody you don't know so well.

1. Offering to do something for someone:

A: Would you like me to help you across the road?

B: That's very kind of you.

or with a friend:

A: Do you want me to (Shall I) get you a ticket for the concert?

B: Thanks a lot.

2. Offering someone a drink, something to eat:

A: Can I get you a beer or something?

B: That's very kind of you, but I'm afraid I can't stay very long.

or with a friend:

A: How about (Do you fancy / Fancy) another beer?

B: No, I'm fine, thanks.

TASK:

Match a line in A with a line in B. Which is a **REQUEST (R)** and which is an **OFFER (O)**?

A

1 Could you fill it up, please?

2 Could I have a bill, please?

3 It's a present. Do you think you could wrap it for me?

4 Two lagers, please.

5 Can you tell me the code for Paris?

6 I'll give you a lift if you like.

7 Would you mind opening the window?

8 Could I have extension 2378, please?

B

a Halves or pints?

b Not at all. It's very stuffy in here.

c One moment. I'll just look it up.

d Sure. Shall I check the oil as well?

e I'm afraid the line's engaged at the moment.

Do you want to hold?

f Certainly sir. I'll bring it straight away.

g Yes, indeed. I'll just take the price off.

h That's great. Would you drop me at the station?

KEY: 1d (R,O), 2f (R), 3g (R), 4a (R), 5c (R), 6h (O), 7b (R), 8e (R).

Čerstvé dojmy z Kosova

Česká armáda vystřídala v lednu tohoto roku síly v Kosovu. V mírové misi KFOR pod velením NATO tam budou Češi působit půl roku. Jejich úkolem bude dohlížet na prostor o rozloze zhruba 750 kilometrů čtverečných. Ten zahrnuje i 85 kilometrů administrativní hranice mezi Kosovem a Srbskem. Do Kosova zamířilo i 43 žen, tedy nejvyšší počet žen v jediném kontingentu za působení české armády v zahraničí. Předchozí mise, jež byla ukončena 24. ledna, se zúčastnila také kpt. MUDr. Michaela Husárová z Katedry vojenské hygieny FVZ v Hradci Králové. Pod vlivem jejich čerstvých dojmů jsme jí položili pár otázek.

Po půlročním působení v misi KFOR na Balkáně jste opět doma. Jaký je to pocit?

Za sebe mohu říci, že zažívám smíšené pocity. Člověk je po poměrně dlouhé době strávené převážně za ostnatým drátem hoven zpět do reality a uvědomuje si, že život tu pokračoval bez něj, a zjišťuje, co všechno se změnilo, co je potřeba zařídit, udělat. Těšila jsem se na návrat, na setkání s rodinou a přáteli, ale zároveň bylo smutné loučit se s lidmi, se kterými jsem v misi spolupracovala a současně i trávila volný čas.

Co bylo náplní vaší práce?

Pracovala jsem jako lékařka na pracovišti zdravotnického zabezpečení na česko-slovenské základně. Hlavní náplní mojí práce byla léčebně-preventivní činnost v ambulanci všeobecného lékaře, tedy podobná práce, jakou mají lékaři na posádkových ošetrovnách v České republice. Našimi pacienty byli vojáci českého a slovenského kontingentu a místní obyvatelé zaměstnaní na naší základně. Mezi další úkoly patřilo zdravotnické zabezpečení při výcviku vojsk, jako byl nácvik střelby či zvládnutí davu a podobně, při zabezpečení EOD prací a v neposlední řadě i zdravotnické zabezpečení v rámci plnění operačního úkolu. To bylo zajišťováno formou pohotovostních výjezdových týmů – na našem pracovišti se držela nepřetržitá 24hodinová pohotovostní služba s možností aktivace k výjezdu z naší či mezinárodní velitelské úrovně.

Mohla byste říct, co bylo na vašem působení v Kosovu nejtěžší?

Pročtože to byla moje první zahraniční mise, tak zpočátku jakási nejistota a obavy

z neznámého. Také celková doba trvání mise a odloučení od domova byly dlouhé. Z mého pracovního hlediska jsem se v Kosovu potýkala s organizací diagnostických i klinických vyšetření na vyšších etapách zdravotnické péče. V naší ambulanci jsme neměli možnost laboratorní či zobrazovací diagnostiky, proto některé pacienty bylo třeba odeslat k odborným vyšetřením do jiných zdravotnických zařízení v rámci KFOR. Se závažnějšími případy jsem jezdila jako doprovod a k dispozici jsme měli francouzskou, německou či americkou nemocnici, jež se lišily vybaveností a spektrem lékařských odborností. Tyto výjezdy byly organizačně a časově poněkud náročnější. Jednak bylo nutné vyšetření předem telefonicky domluvit, dále informovat velitele a mít patřičné povolení k opuštění našeho operačního prostoru, jednak to byla poměrně velká vzdálenost mezi jednotlivými základnami a také určitá jazyková bariéra hrála svou roli. V těchto ohledech byla péče o pacienta složitější, než by tomu bylo u nás v republice.

Cítila jste nějaký handicap (nebo naopak) oproti ostatním členům mise jiných národností? Myslím tím to, co se týká vojenské a profesní přípravy.

Nemyslím si, že bychom byli oproti ostatním armádám nějak znevýhodněni. Zájem českých vojáků v Kosovu je výborný a také naše práce byla z úrovně mezinárodního velitelství hodnocena velice kladně. A co se lékařů

ostatních národností týče, o jejich profesní způsobilosti nepochybuji. Ale setkala jsem se i s takovými, kteří byli pro účely zahraniční mise najati z civilního sektoru a edukování pouze základním vojenským kurzem. Pro ty byla jejich mise jistě mnohem náročnější, alespoň z toho vojensko-odborného hlediska.

Která zkušenost z mise je pro vás tou nejcennější?

Pro mě je velmi cennou zkušeností celá moje lékařská praxe v misi, protože v České republice je moje práce poněkud odlišnější. A dále jsem ráda, že jsem mohla nakouknout do zákulisí života v misi, co to obnáší po stránce vojenské i osobní. Také jsem poznala, že není jednoduché organizačně i logisticky zabezpečit bezproblémový chod tak velkého kontingentu, jako je v misi KFOR v Kosovu.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: archiv kpt. MUDr. Michaela Husárová

Poslední lednový víkend s bojovou technikou

I pro studenty skupiny COMMANDOS je výcvik s bojovou technikou dost výjimečný a i proto atraktivní a žádaný. Přistavení jednoho bojového vozidla BVP-2 a dvou BVP-1 na dvoudenní výcvik ve VVP BŘEZINA bylo pro mnohé „komandosáky“ dokonce první příležitostí seznámit se zblízka s touto bojovou technikou. No, nevyužijte takovou příležitost!

Prvořadým úkolem bylo seznámit se s obsluhou základních zařízení a technických prostředků bojových vozidel – nasedání, sesedání, otevírání, zajišťování a zavírání dveří a příklopů, používání spojovacích prostředků, lafetování samopalů do bočních střelen a jejich ovládání.

Cílem výcviku bylo provedení počátečního sladění týmů u bojových vozidel, včetně organických řidičů. Ani na první pohled jednoduchá činnost, jakou je navádění bojových vozidel, není ve svém praktickém provedení snadná. Zejména pokud jde o navádění do omezených prostorů jízdou vpřed či couváním. K procvičení navádění bojových vozidel posloužily kolíky vytyčené „garáže“.

Nadstandardně se účastníci cvičení seznámili i s řídicím prostorem bojového vozidla a troufám si tvrdit, že každý z nich by dokázal splnit i funkci řidiče BVP, včetně jízdy náročným terénem.

Neplánovaně jsme měli do výcviku zařazenu i technickou přípravu. To když ve velmi členitém terénu jedno bojové vozidlo svléklo kolejový pás. Rozpojit svlečený kolejový pás, dostat se všemi pojezdovými koly na spodní větev rozpojeného pásu, jeho natažení na pojezdová kola, spojení s využitím přípravků z výbavy BVP, napnutí – více než půlhodina relativní ztráty času se studentům jistě vrátí v případě setkání s podobným případem v jejich nadcházející praxi.

Noční přesun a kombinovaná patrola ve vymezených nebezpečných prostorech (pěší a na BVP), to byly aktivity, které vhodně vyplnily část noci ze soboty na neděli. Křížování i málo využívanými částmi VVP BŘEZINA (o víkendu jsme si to mohli dovolit, protože jsme byli v prostoru sami a neomezovaly nás zakázané prostory při střelbách) bylo spojeno s procvičením spojovací přípravy (kromě rádiových stanic v BVP jsme využívali i tři přenosných stanic RF-13) a orientace v terénu jako součásti vojenské topografie. Osádky na jednotlivých bojových vozidlech dostávaly rádiovou stanicí zadány koordinační body (v systému MGRS), musely se rychle orientovat a přesunout do dalšího zadaného bodu.

Standardním vysokým kladem cvičení bylo zanícení „komandosáků“, jejich opravdová a viditelná snaha o dosahování co nejlepších

výsledků a týmový duch při plnění úkolů. Logickým problémem vyplývajícím z nedostatku praktických zkušeností byla slabá úroveň prozazení své velitelské vůle podřízenému týmu, zejména mírně nesourodému prvku sestavy – organickým řidičům bojových vozidel. Všichni „komandosáci“ byli postupně a opakovaně zařazováni do funkcí velitelů BVP a i přesto, že vnitřním hovorovým zařízením BVP byli s řidiči a zbytkem týmu v bojovém prostoru na spojení, někdy jeli řidiči tam, kam velitelé nechtěli, roje sesedaly a plnily úkoly po sesednutí jinak, než bylo velitelům veleno. Opakováním cviků a činností se stav postupně vylepšoval. Praktické zkušenosti se nedají získat jinak než praxí samotnou. Příště to bude o krůček lepší, přespříště zase, až jednou ...

Text a foto:
plk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.

Zahraniční zkušenosti patří k těm nejcennějším

Je tomu přesně rok, co na naši univerzitu přijeli první dva studenti z francouzské akademie École Militaire de l'Air v Salon de Provence, aby na Fakultě vojenských technologií v průběhu dvouměsíční stáže zpracovávali podklady ke svým závěrečným diplomovým pracím. Očekávání francouzských kadetů z pobytu u nás se zřejmě naplnilo, protože letos v lednu na Univerzitu obrany přijeli další dva francouzští studenti. První z nich, kadet Julien Capderou, sbírá své zkušenosti na Katedře letecké a raketové techniky pod vedením mjr. Ing. Slavomíra Meda, Ph.D., a je studentem 2. ročníku letecké akademie. Druhý, kadet Bonoît Damerval, pracuje na Katedře systémů PVO pod vedením pplk. Ing. Václava Bláhy, Ph.D., a npor. Ing. Miroslava Šebely. Je rovněž studentem 2. ročníku akademie École Militaire de l'Air, zaměření operační pilot.

Každoročně se sem hlásí asi 6000 kandidátů, vybráno je pouze 24 z nich. Škola vychovává budoucí důstojníky letectva, kteří mohou v budoucnu pracovat na generálním štábu.

Co je tématem vaší diplomové práce?

JC: Mým úkolem je namodelovat termodynamický model leteckého motoru (M-701) v Matlabu a vytvořit takovou grafickou nastavbu, aby byla přístupná všem uživatelům tohoto programu.

BD: Pracuji se simulačním prostředím MĀK, které je schopno simulovat bojovou činnost pozemních a vzdušných jednotek, a mým úkolem je zde namodelovat různé strategie při ničení pozemních cílů.

Co pro vás představuje studijní stáž na Univerzitě obrany?

JC: Tato stáž je pro mě způsobem, kdy se mohu seznámit s výzkumným prostředím. Díky několika návštěvám českých vojenských základů můžu poznat českou armádu a její vybavení. V neposlední řadě nám stáž umožňuje také poznat zemi s její kulturou, jazykem, historií a jejím způsobem myšlení.

BD: I pro mě je to způsob seznámení se s výzkumným zařízením, jako je vaše škola. Nic není cennější, než být přímo v bezprostředním kontaktu s daným problémem, který se musí vyřešit. Člověk může poté objevit výhody a nevýhody při jeho řešení, zvláště když to je v cizím prostředí, v jiné zemi.

Jaké byly vaše vstupní informace o naší univerzitě a jak jste o ní získali informace?

JC: Informace, které jsem měl o vaší škole, jsem získal od svých předchůdců, kteří zde absolvovali stáž minulý rok. Takže jsem věděl, že vaše škola funguje na univerzitním principu. Znal jsem také některá letadla používaná vaším letectvem – Gripen a Albatros.

BD: Měl jsem možnost diskutovat s osobami, které podobnou stáž u vás absolvovaly minulý rok. Větším přínosem pro mě

ale byla diskuze s českou delegací, která se v prosinci účastnila jednání o vojenském Erasmu v St-Cyr.

Zaujalo vás v našem akademickém prostředí něco zvlášť?

JC: To, co je pro nás nejvíce zajímavé, je možnost navštěvovat pravidelně vojenské základny, kde můžeme poznávat vaši techniku a její obsluhu, například instruktory, mladé piloty a taktické piloty, důstojníky PVO.

BD: Mohu poznávat vaši kulturu a způsob fungování vaší školy, která je částečně podobná té naší. Mrzí mě akorát, že jsme trochu mimo studentský život.

Zřejmě se nedá vyhnout srovnání vaší akademie s naší univerzitou. Jaké máte v tomto směru postřehy?

JC: To jsou dvě kompletně rozdílné instituce. Vaše škola funguje jako univerzita, zatímco my jsme spíše vyšší škola. Další rozdíl je v získaném diplomu. Největší rozdíl je však v tom, že na školu přicházíme až poté, co absolvujeme odbornou dvou- až tříletou školu. Když projdeme sítím přijímacího řízení, můžeme pokračovat ve studiu na letecké akademii, když ne, můžeme jít pracovat k útvarům. Dále, vaše infrastruktura je pro nás trochu nezvyklá. Jednotlivé katedry jsou rozmístěny, nejsou na stejném místě – mám na mysli internát, jídelnu, studovny atd. Naše škola má například své vlastní letiště, kde můžeme létat během roku, ale i během prázdnin.

BD: Je to těžké srovnávat, protože spousta věcí je rozdílných. Náš systém školství je postaven na zcela odlišných základech. Na naší škole máme zároveň jak teorii, tak i praxi.

Ptali se: npor. Ing. Miroslav Šebela,
Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: npor. Ing. Miroslav Šebela

Ošetřovat raněné se učí i „nezdravotníci“

Kurzy rozšířené první pomoci v poli pro nezdravotníky, tzv. CLS Course (Combat Lifesaver Course), na Fakultě vojenského zdravotnictví v Hradci Králové mají tradici trvající již sedm let. Teoretickou přípravu zajišťují zejména příslušníci Katedry všeobecného lékařství a urgentní medicíny. Výuka probíhá v učebnách katedry, praktická část je vedena v odborně vybavených učebnách, ve viváriu ale i v terénu. Jeden z těchto třítydenních kurzů probíhal v době od 5. do 23. ledna 2009.

„Filozofie kurzu je podobná výuce v zahraničí – tj. rozšířené znalosti a dovednosti jsou uplatnitelné jak v civilním sektoru, tak při výkonu služby, speciálně při působení v zahraničních misích,“ říká vedoucí Katedry všeobecného lékařství a urgentní medicíny plk. MUDr. Radovan Matoušek, Ph.D., a upřesňuje: „Základní rámec kurzu vychází z aktivit spojených s prvotním vyšetřením a ošetřením zraněného v polních podmínkách, popř. s tříděním více zraněných. V základní části si účastníci kurzu zopakují základy resuscitace a přístupy ke zraněnému (ty mají znát z již absolvovaného Kurzu první pomoci v poli) a rozšiřují své znalosti a dovednosti. V jednotlivých lekcích se jak teoreticky, tak zejména prakticky věnují problematice zástavy masivního zevního krvácení, zajištění dýchacích cest (ústní a nosní vzduchovody, kombitubus), provedení punkce, popř. drenáže hrudníku. Výuka je dále zaměřena na rozpoznání šokového stavu, vyučuje se

problematika kanylace periferního žilního systému či zajištění nitrokostního vstupu k podávání léků a tekutin. Účastníci kurzu se učí dignostikovat a ošetřit všechny typy závažných poranění a akutních stavů, trénují vyproštění, manipulaci se zraněným, zacházení s imobilizačními a transportními prostředky.

Další, speciální část se věnuje problematice péče o zraněného za taktické situace, jak pod přímou palbou, tak mimo ni, vyžádání leteckého transportu a péči o zraněného do doby, než bude transportován na vyšší zdravotnickou etapu.

Pro výuku je využíván veškerý dostupný materiál Armády České republiky, ale i vybavení používané v zahraničí. K nácvičku slouží nejmodernější тренаžery, figuríny a maskování tak, aby výuka byla co nejrealističtější a maximálně připravila účastníky kurzu k ošetření konkrétního poranění. Kurz je zakončen testem a praktickým přezkoušením při hraném zásahu u simulovaného poranění – „moulage“. Úspěšným absolventům je vydáno osvědčení, které je platné pět let. Poté je nutné kurz opět absolvovat.

Podle MUDr. Radovana Matouška se všichni instruktoři a lektori snaží o průběžné zlepšování kvality výuky tak, aby vyhovovala aktuálním požadavkům na odbornost „Combat Lifesaver“. Zároveň si přejí, aby účastníci kurzů dokázali využít maximum znalostí, jež se na Fakultě vojenského zdravotnictví naučí. Pak už je jen na nich a na zdravotnicích jednotlivých útvarů, aby osvojené vědomosti a dovednosti procvičovali a aby dalším sebevzděláváním udržovali potřebnou úroveň nezbytných znalostí.

Text a foto:
plk. MUDr. Radovan Matoušek, Ph.D.,
Mgr. Zdeňka Dubová

WINTER SURVIVAL

2009

Ve dnech 25. až 30. ledna 2009 se uskutečnil 15. ročník Mezinárodního mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2009, který organizovala Univerzita obrany. Je čas se ohlédnout a zhodnotit přípravu, průběh a dosažené výsledky.

Mottem přírodního víceboje Winter Survival 2009 bylo „ZVLÁDNOUT VŠE“ s cílem rychle a bezpečně překonat nástrahy všech disciplín. Jednalo se o jedinečnou soutěž vojenských tříčlenných družstev, která od závodníků vyžadovala fyzickou zdatnost, psychickou odolnost, smysl pro týmovou spolupráci, vysokou úroveň individuálních schopností a dovedností a zúročení praktických zkušeností z vojenského výcviku a speciální přípravy.

Co tomu předcházelo? Dá se říci, že příprava této soutěže začala již po skončení předešlého ročníku jeho vyhodnocením a nastíněním možné cesty k dosažení vyšší úrovně zabezpečení a nových prvků jednotlivých disciplín. Bylo rozhodnuto o pokračování této soutěže a vytvoření organizačního týmu. Spolu se mnou byli do týmu zařazeni pplk. Mgr. Petr HANÁK, mjr. Ing. Mgr. David ULLRICH, PaedDr. Jan MIGDAU, PaedDr. Zdeněk VELEBA, Dr. Pavel PAZDERA a Ing. Roman BIELAK. Tým začal pracovat již v měsíci červen, kdy byl stanoven základní rámec soutěže a osloveno dvanáct států ze zahraničí. Poté již následovalo podrobné zpracování programu soutěže, pravidel a průvodce závodem. Toto samozřejmě vyžadovalo mnoho hodin strávených v pohoří Hrubý Jeseník k výběru prostoru, tras

a stanovišť jednotlivých disciplín, přeložení dokumentů do anglického jazyka, distribuce závodníkům. Následovala kompletní příprava logistického zabezpečení, mediální příprava a celá řada dalších úkolů a opatření k zabezpečení zdárného průběhu přírodního víceboje. Závěrečná příprava jednotlivých etapových soutěží proběhla těsně před závodem od pátku 23. ledna. A pak již začala vlastní soutěž.

Závod byl kvalitně připraven, jednotlivé etapy a disciplíny zabezpečovaly regulérnost a soutěživost v duchu fair play. V samotné soutěži mohli samozřejmě zvítězit jen ti nejlepší, avšak uznání a obdiv patří všem, kteří závod vůbec dokončili. Pocit, že člověk překonal sám sebe, je jistě nezapomenutelný. Chtěl bych vyzvednout maximální snahu všech osob – organizačního týmu, závodní kanceláře, rozhodčích, příslušníků Centra tělesné výchovy a sportu, logistického a technického zabezpečení, prvků spojení a celé řady dalších osob, které se iniciativně a zodpovědně podílely na přípravě a vlastním průběhu soutěže. Obdiv a uznání patří i závodníkům Univerzity obrany, kteří se zapojili do vlastní soutěže a samozřejmě i dosažení 1. místa. Na stupeň nejvyšší vystoupili kpt. Ing. Luděk ČIČMANEC, prap. Bc. Jan TANCIBUDEK a prap. Petr ČÍSAŘ.

Závěrem mohu konstatovat, že 15. ročník Mezinárodního mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2009 byl úspěšný a příslušníci Univerzity obrany připravili zajímavý a kvalitní závod.

**Text: plk. gšt. Ing. Josef Trojan, zástupce rektora
Foto: Jiří Pařížek**

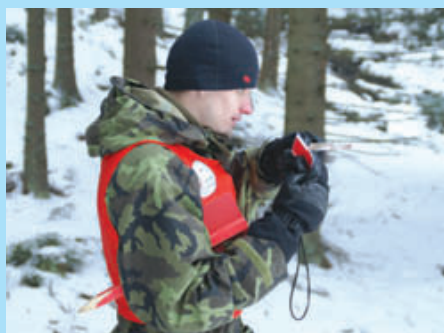
Závod prověřil schopnosti a odolnost vojáků

Radost ze sportování i těžká dřina, zúročení praktických zkušeností z výcviku a speciální tělesné přípravy, obrovská zkouška vůle, fyzické a duševní připravenosti, uspokojení nebo zklamání z dosažených výsledků, nadhled a také smysl pro humor – to všechno je armádní závod o přežití v extrémních zimních podmínkách.

Multisportovní závody jsou populární a v médiích se s nimi setkáme poměrně často. Tento Winter Survival je ale poněkud odlišný. Čtyřdenní soutěž totiž pořádá Univerzita obrany Brno ve spolupráci s velením armády a je nejtěžším sportovním kláním zimní sezóny v podmínkách Armády ČR. Jde o vytrvalostní víceboj simulující činnost vojenských hlídek v zimním horském terénu. Soutěží tříčlenná družstva, která se musejí vypořádat s náročnými disciplínami a prokázat víc než jen fyzickou zdatnost a výdrž. Tak jako u jiných závodů tohoto typu často záleží na vynalézavosti a schopnosti improvizovat.

Koncem ledna se do nejvyšších moravskoslezských hor Jeseníků sjeli zástupci armád z pěti evropských zemí. Na start 15. ročníku vytrvalostního závodu, který v podstatě patří do skupiny extrémních „outdoor“ sportů, nastoupilo sedmáct armádních týmů z Belgie,

Německa, Polska, Slovenska a Česka. Samozřejmě nejpočetnější zastoupení měla česká armáda – celkem 12 družstev.

Zatímco první den představoval jakési zahřívací kolo v podobě skicrossu a přepravy „raněného“ v lokalitě Pradědu, druhý den soutěže se již nesl v duchu náročného pochodu přes hřebeny Hrubého Jeseníku. Na trase závodu vojáci čekaly speciální horolezecké disciplíny, střelba z paintballových zbraní, překonávání vodních toků, pohyb po lanové dráze, azimutový závod, vyprošťování raněného či nouzové přespání ve volné přírodě. Přecházející studená fronta zhoršila počasí, převážně panovala mlha, místy drobně sněžilo a vítr byl mírný. I když závod trápil nedostatek sněhu, mohli se vojáci většinou pohybovat na lyžích.

Každý člen týmu nesl v batohu povinnou výbavu, v níž nesměly chybět horolezecké pomůcky, čelová svítidla, spacák, vařič, náhradní oblečení a strava. Vše vážilo skoro dvacet kilogramů. Družstva měla k dispozici jen buzolu a vojenskou mapu bez vyznačených nových lesních cest. Během dvoudenní vytrvalostní etapy vojáci postupovali od kontroly ke kontrole, přičemž alfou a omegou při přesunech byla dobrá orientace v terénu.

LANOVÁ DRÁHA JE O OBRATNOSTI

Nejtěžší disciplínou prvního dne vytrvalostní etapy bylo stanoviště představující překonání přírodních a umělých překážek. V prostoru Na Bařínách připravili organizátoři závodu z Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany pro vojáky mezi vysokými stromy důmyslnou lanovou dráhu. Každý člen armádního týmu na ní plnil jiný úkol.

Jeden voják zdolával úsek k píšťálce pomocí lanové sítě, svislého provazového žebříku, po stromě a následně po vodorovných lanech natažených mezi vysokými smrky vzdálenými od sebe čtyřicet metrů. Poté slanił dolů. Další závodník zdolával úsek po šikmém lanovém žebříku a po kmeni stromu k cílové metě, kterou byla vodorovná kláda zavěšená ve výšce

pěťadvaceti metrů. Po dosažení cílové mety provedl závodník vis nadhmatem na kládě s maximální výdrží. Když se nakonec pustil klády, byl spuštěn na zem. Třetí člen týmu překonával úsek šikmo vzhůru po Barmském mostě a svislém provazovém žebříku. Z žebříku pak provedl obejmutí kmenu stromu „na medvěda“ s maximální výdrží.

A jak tuto disciplínu hodnotil jeden ze závodníků. „Lezení po stromech a lanové dráze je o obratnosti. Šlo nám to dobře. Barmský most byl hodně do kopce,“ uvedl praporečkář Michal Zavřel z Vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha.

Nouzové přespání v lese pod Medvědí vrchem bylo dalším prubířským kamenem náročné armádní soutěže. Bez větší úhony ho však přečkalo všech sedmáct družstev, jen nad ránem znavená těla závodníků mučila teplota sedm stupňů pod nulou. Vojáci spali

(Dokončení ze str. 15)

pod celtami ve spacácích. Po ranním mrznutí musel pět desítek vojáků stačit na „zahřátí“ vlastnoručně uvařený čaj a mnohakilometrový namáhavý přesun členitým terémem.

JEDEN ZA VŠECHNY, VŠICHNI ZA JEDNOHO

Při překonávání jednoho ze skalních masivů byla soutěžícím hlídkám simulována situace, kdy člen týmu je zraněn a ostatní ho musí přemístit, respektive vytáhnout na další vyšší skálu. Imitovaná akce začala nejprve výstupem celého družstva po zajištěné cestě na patnáctimetrovou skálu. Z ní pak byl „raněný“ v nosítkách vytažen po dvojici šikmých lan k cílové metě.

Když tým úkol úspěšně zvládl v časovém limitu, závodníci neskrývali svou radost. Na jejich tvářích však nikdo nepřehlédl vyčerpání, které paradoxně zvětšovala slabá sněhová pokrývka.

Po absolvování disciplíny nezbývalo vojákům než z „lampionu“ získat postupové indicie a rychle vpřed. Zvolit nejkratší a nejprímější trasu při přesunech mezi kontrolními body neznamená být nejrychlejší. Často je lepší raději uplatnit lyže a ujet pár kilometrů navíc po vrstevnici, než se vydat napříč roklemi.

Další zkouškou ohněm byla disciplína, při které rozhodující roli hrála psychická odolnost vojáků. V rámci daného úkolu vybraný člen hlídky musel vyšplhat na dvacet osm metrů vysoký strom, na jeho vrcholu se postavit na malou desku a zazvonit na zvonek. Zbylí členové hlídky se pomocí systému lan vzájemně vytažovali do korun stromů.

„Docela mě to šlo. Bylo to delší na lezení. Nahoře foukalo, strom se kymácel a deska byla namrzlá,“ konstatoval rotný Jiří Juhas ze 4. brigády rychlého nasazení. Jenže rozhodčí zaznamenali chybu v provedení úkolu, a tak verdikt zněl splněno s penalizací. Rotný Juhas se na vrcholu stromu při stavění na desku dotkl kovové konstrukce nesoucí zvonek.

Časový limit pro každý den byl dvanáct hodin. Za plnění disciplín hlídky sbíraly cenné body potřebné do konečného součtu. Za dva dny družstva zvládla na lyžích nebo pěšky více jak 60 kilometrů.

Soutěž pro mimořádně fyzicky zdatné a trénované muže končila štafetovým závodem na běžkách. Etapa byla doplněna o brannou disciplínu – hod granátem na cíl. Letos v obtížném klání obstála většina družstev. V soutěži zůstalo až dokonce patnáct hlídek, odstoupila dvě družstva.

ZVÍTĚZILO DRUŽSTVO UNIVERZITY OBRANY

Ve čtvrtek odpoledne bylo po všem. Čtyři dny tvrdého soupeření s nástrahami přírody, s náročnými úkoly a se sebou samým, na které nikdo z účastníků do smrti nezapomene. Součet získaných bodů rozhodl o pozicích na stupních vítězů.

Vítězem závodu Winter Survival 2009 se stalo družstvo Univerzity obrany Brno ve složení kapitán Luděk Čičmanec, praporčík Jan Tancibudek a podpraporčík Petr Císař. Naši reprezentanti nasbírali celkem 1382 body. „Očekávali jsme, že si závod užijeme. To se nám také podařilo. Z našeho vítězství se radujeme,“ zhodnotil kapitán Čičmanec.

Na druhém místě s 1067 body skončili praporčíci Jaroslav Hermanek, Jan Migdau a Michal Zavřel z Vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha. Třetí příčku obsadili nadporučík Martin Hanáček, nadporučík Radek Hlavatý a praporčík David Staněk z 22. základny letectva v Náměstí nad Oslavou, kteří získali 1012 bodů. Ze zahraničních týmů si nejlépe vedli příslušníci 233. praporu horských myslivců z německého Mittenwaldu, kteří se umístili na páté pozici.

**Text: Pavel Pazdera
Foto: Jiří Pařížek**

Reprezentační ples UO v pohodovém rytmu

V pátek 13. února 2009 se v interhotelu Voroněž uskutečnil V. reprezentační ples Univerzity obrany. Pozvání na ples přijalo mnoho čestných hostů z resortu Ministerstva obrany ČR, partnerských občanských sdružení a spolupracujících firem a podniků. Převážnou část účastníků plesu však tvořili příslušníci a zaměstnanci školy, a také studenti UO.

Dnešní životní tempo, požadavky a cíle nás nutí ke spěchu, žijeme stále ve shonu. Reprezenční ples Univerzity obrany se stal příležitostí k zastavení se a v klidu a pohodě se nechat unášet příjemnou atmosférou a tanečním rytmem.

Po nádherné písni „Přátelství“ od Petra Rezka, kterou přednesli posluchači muzikálového herectví JAMU, univerzitní ples zahájil rektor UO brigádní generál v záloze Rudolf Urban. Ten přivítal domácí a přespolní účastníky plesu a v krátké úvodní řeči vyjádřil poděkování všem lidem, kteří Univerzitě obrany fandí a všestranně ji podporují.

Poté přišlo na řadu předtančení v provedení dětí ze souboru Jánošíček a dvou tanečních párů z tanečního klubu Orel Telnice. K tanci a poslechu v hlavním sále hrála vynikající hudební skupina Romantica, v restauraci prvního patra Duo Fornax a v delta sále cimbálová muzika DS Jánošíček. Večerem hosty excelentně provázela Petra Polzerová, moderátorka Českého rozhlasu Brno a České televize Brno.

Oddychové pauzy vyplňoval doprovodný program, který obsahoval ukázky disco tanců děvčat z taneční školy Activity Břeclav, mód-

ní přehlídku modelové a umělecké agentury Charme a ukázkou orientálních tanců. Půlnocní slosování místenek o sponzorské prémii bylo dalším skvělým kamínkem do pestré programové mozaiky univerzitního plesu, na kterém se přes pět set lidí dobře bavilo.

Text a foto: Pavel Pazdera

Odborový ples se rozhodně vydařil

Plesová sezona je v plném proudu. Dokazuje to i velice vydařený ples Základní organizace ČMOSA na Univerzitě obrany, který se konal v pátek 16. ledna 2009 v klubovém zařízení naší školy. A k vidění bylo vše, co ke společenské události patří – krásné róby, ladné tance a atraktivní program.

Odborový ples patří každý rok k významným akcím Univerzity obrany. Letošní, v pořadí pátý odborový ples zahájila předsedkyně základní organizace docentka Šárka Sobotková, která přivítala všechny přítomné, zejména představitele managementu univerzity, a vyslovila přání, aby se na plesě všichni dobře bavili. Jak se později ukázalo, jejímu přání bylo vyhověno a zábava v sále se pěkně rozjela.

Účastníky plesu „Na dobrou notečku...“ vítala cimbálová muzika LUČINA, o hudební doprovod na tanečním parketu se tradičně postarala prostějovská hudební skupina ROMANTIKA a překvapením večera byla i travestí show! Hlavní podívanou v programu pak tvořila vystoupení univerzitního divadelního souboru DRÁČEK.

Rozhodně šlo o vydařený ples a působivý zážitek. Za což patří neskonalý dík týmu organizátorů pod vedením Blanky Hobzové i všem účastníkům plesu.

- pa -

Dům u jezera a Den obětí holocaustu

Blíží se poledne úterý 20. ledna 1942. Klidná ulice na berlínském předměstí Wannsee ožívá nezvyklým provozem. Do jedné z mnoha vil na březích jezera se sjíždí jeden automobil za druhým, od otlučených štábních vozidel až po luxusní limuzíny. Zahradu pokrývá sníh a paprsky studeného zimního slunce se unaveně prokousávají mlžným oparem i korunami stromů, aby dodaly tiché scénérii téměř romantický nádech.

jak si mohl onen bizarní „romantismus průměrných“ podmanit statisíce zřejmě vcelku inteligentních lidí (ne méně než osm účastníků setkání ve Wannsee se pyšnilo akademickým titulem doktor) natolik, že byli bez výčitek a výměnou za pocit sociálního naplnění ochotni se nezučastněně podílet na největší masové vraždě v dějinách lidstva. Není jejich technokratická morálka, ono „banální zlo“ poslušně konající svoji práci, nakonec snad ještě nebezpečnější než pomatené ideje „průměrných romantiků“ toužících po moci? Jedno je jisté – jejich úsilí by bez podpory tohoto zla nemělo šanci prosadit se v měřítku, v jakém se to podařilo v Německu ve 30. letech minulého století. Bez věrných sluhů není totalitních režimů, ať již je jejich ideologie jakákoliv. Pokud tedy je, a připomínání si holocaustu by tomu nasvědčovalo, jedním z našich cílů zabránit do budoucna tomu, aby se neřádky „průměrní romantici“ chopili vlády nad vším od státu přes vědu až po lidské soukromí a aby se třeba i pokusili zopakovat (v jakékoliv podobě) holocaust, je naší povinností vstoupit budoucím generacím mimo jiné i schopnost kriticky myslet, vnímat svět v nejširších možných souvislostech, trvale zpochybňovat existující autority a odmítat pro vlastní omezený prospěch sloužit jakýmkoliv jejich cílům. Jinak se nám může lehce stát, že se jednoho dne v nějakém malebném domě u jezera opět sejde skupinka poslušných byrokratů...

Z automobilů vystupují muži v uniformách i v civilu, celkem patnáct vysokých úředníků Tisícileté říše. Obětování sehraným týmem číšníků a asistentů usedají do zasedací místnosti. Uprostřed rušného týdne byli povoláni k pracovnímu setkání, jednomu z mnoha, jehož účel je většinou z nich zřejmý – vyřešit „prostorový problém“, kam s Židy a dalšími nepřáteli národněsocialistického zřízení. Poslední přijíždí ten, který je sezval, a zahajuje konferenci. Bylo rozhodnuto, že je třeba přistoupit ke „konečnému řešení“ výše uvedeného problému. Původní představy o „přesídlení“ do okolí Uralu se ve světle posledního vývoje na frontě ukazují jako momentálně nereálné a nacistické vedení již nehodlá čekat. Židé budou „evakuováni“ na východ a nasazeni na těžkou práci. Ti, kteří přežijí, budou nepochybně těmi „nejvíce odolnými“ a „bude se s nimi muset podle toho naložit“. Význam slova „evakuace“ chápou všichni; ostatně, jeden z přítomných, SS-Sturmbannführer Lange, nedávno v Lotyšsku „evakuoval“ na 30 tisíc německých Židů s pomocí ručních zbraní svých podřízených. První budou „evakuováni“ Židé z Německa a z protektorátu Čechy a Morava. Výjimky, tvořené lidmi přestárlými a vyznamenanými válečnými veterány, budou umístěny v terezínském ghettu. Bude třeba vytvořit systém zacházení s míšenci a s Židy ze smíšených manželství, a to bez ohledu na stávající zákony, přijaté roku 1935 v Norimberku. Dá se předpokládat spolupráce okupovaných zemí i spojenců Německa, výjimky jako Maďarsko bude třeba „popohnat“. Celkem se bude „evakuace“ týkat na 11 milionů obyvatel Evropy.

Předsedající končí svůj monolog a následuje diskuse, s přibývajícím chutným jídlem, doutníky a koňakem stále více rozvolněná. Reprezentant ministerstva vnitra vznáší námitku ohledně problematiky rušení smíšených manželství, zástupce výroby nehodlá přijít o tolik potřebnou pracovní sílu v průmyslu, představitelé okupovaných oblastí Polska požadují prioritní postavení na seznamu „vyčištěných“ oblastí Evropy. Jsou diskutovány i metody „řešení“. Někteří navrhuji vystačit se sterilizací,

obecný názor nicméně preferuje smrt zastřelením. Na to jsou vznášeny námitky ohledně ekonomické, logistické a psychologické náročnosti. Odpovědí je pro některé nikoliv neznámá informace Adolfa Eichmanna o pokusech s oxidem uhelnatým i dalšími plyny. Zpráva, že v některých táborech na východě jsou již vybudovány plynové komory, mnohé překvapuje, málokdo však trpí pochybnostmi či dokonce výčitkami. Setkání se blíží ke konci a všichni se ujišťují v podpoře úsilí ke splnění úkolu. Hlavní aktér setkání je více než spokojen – vedoucí Hlavního říšského bezpečnostního úřadu Reinhard Heydrich právě zajistil hladký administrativní průběh náročné operace, „konečného řešení židovské otázky“. On i ostatní vilu postupně opouštějí. Technokratické myšlení pretavené v byrokracii smrti slaví triumf. Odpolední slunce dál nezučastněně prosvítá mezi stromy.

Téměř přesně o tři roky později, 27. ledna 1945, byla největší z „továren na smrt“ nedaleko Osvětimi osvobozena sovětskými jednotkami. Účet nacistického snu a lidské noční můry se zastavil těsně za polovinou – na šesti milionech „evakuovaných“. Ono druhé lednové datum si dnes připomínáme v podobě „Dne obětí holocaustu“. Připomínáme si jej jako memento zrůdné ideologie; co je však třeba si připomínat s nemenším úsilím, je – slovy Hannah Arendtové – ona „banalita zla“, ztělesněná ovšem nejen Adolfem Eichmanem, ale i ostatními poslušnými úředníky, popíjejícími v lednu 1942 koňak na březích jezera Wannsee. Lze spekulovat o tom, že nacistická ideologie byla extrémním vyústěním dlouhodobého konfliktu mezi racionálním a emocionálním viděním světa panujícím v evropském myšlení od úpadku křesťanského paradigmatu v 18. století. Lze uvažovat nad tím, proč se tato bipolarita osvicenské víry v řád a romantické posedlosti duchem znovu zjevila právě na počátku 20. století, jen aby byla přefiltrována Velkou válkou a dána do rukou davu „průměrných“, rebelujících proti osvícenému maloměstáctví společnosti, v níž nedošli úspěchu. Především je však třeba se neustále ptát,

Jiří Hutečka

Stravování, nápoje, nábytek, rybaření a modely

Tímto titulkem lze charakterizovat dění v březnu na brněnském výstavišti. Gastronomie a hotelnictví budou od 4. do 6. března obsahem 4. mezinárodního veletrhu gastronomie, hotelových služeb a veřejného stravování G plus H. Jeho program bude zaměřen na současný světový trend – na biopotravinu. Jedná se o produkty kontrolovaného ekologického zemědělství, z nichž vaří běžně školní jídelny v Itálii, vysokoškolské menzy v Německu a USA, nemocnice v Rakousku a Velké Británii. Do loňského října jen v ČR stoupla spotřeba biopotravin o 62 %. Na výstavišti bude možné ochutnat výrobky „biouzenářů“ Steinhausera, Schneidera, Moravanu Petřvald a Kosteckých uzenin. Kuchyňské technologie bude v třídní kulinářské show kuchařských hvězd prezentovat návštěvníkům společnost Elektrolux Food Service. V doprovodném programu zveřejní Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR žebříček kontroly prodejních řetězců podle výsledků kontrol Státní zemědělské a potravinářské inspekce. Souběžnou akcí bude prestižní soutěž o Zlatý pohár PIVEX Pivo 2009, jehož se účastní na 18 pivovarů. Její úroveň je nesmírně vyrovnaná a zápolit mezi sebou budou i pivovary-nositelé Zlatých pohárů minulých ročníků jako Pivovar Náchod, Zubr, Litovel a Starobrnno.

Ekologickou potravinou je i víno – v roce 2008 stoupla produkce ekovína v ČR o 70 %. A 14. mezinárodní vinařský veletrh VINEX proběhne spolu s veletrhem G plus H. Z osvědčených firem budou zastoupeny Chateau Bzenec, Víno Mikulov, Habánské sklepy, Patria Kobylí a Templářské sklepy. Jako novinku představí Znovín Znojmo sekt Genus Regis vyrobený tradiční metodou kvašení v lahvích i Bolkovo víno Boleslav I. U vína Terroir Levure uplatnil Znovín jako první původní kvasinky z příslušné viniční tratě. Ze zahraničních vín lze

uvést vína z expozice rakouských vinařů, řecká vína a slovinské sekty. Jedním z prostředků propagace vína je i vinná turistika a ani ta nepřijde zkrátka. Vystavovat budou i malí vinaři podporovaní programem Vinařského fondu nazvaného To nejlepší pro Vás. Vystavovat bude i bořetická recesistická Svobodná spolková republika Kraví Hora z jižní Moravy. Jde o nadsázku a fiktivní stát, v jehož ústavě je článek týkající se obrany: „při ohrožení republiky ať každý, kdo má doma zbraň, se jí chopí, oblékne si vyšívání košulu a dostaví se do vinného sklěpku ministra obrany.“ Odborníkům ponechávám k posouzení, zda obránci budou sklěpky bránit do posledního náboje a hltu vína. Tak i Bořetice budou zastoupeny mezi malými vinaři na Vinexu.

Mezinárodní veletrh bydlení MOBILTEX bude probíhat od 18. do 22. března a zúčastní se ho německý designér Werner Aisslinger. Dalším významným tvůrcem na veletrhu bude designér a sklář Rony Plesl a reprezentativní expozicí bude tradičně Designstory 09. Součástí Designstory bude studentská soutěž Studentdesign na témata Kancelář, Stolování a Kuchyně. Na souběžně probíhající mezinárodním veletrhu potřeb pro dítě PRODÍTĚ budou návštěvníci moci vyhrát kočárek Běbé Confort High Trek a na dalším souběžném veletrhu Rybaření bude nejen vybavení pro více než 750 tisíc našich vyznavačů této relaxace, ale i bazén s živými trofejnými rybami. Snad nejatraktivnější ze souběžných veletrhů budou MODELKY BRNO v pavilonech G1 a G2. K vidění budou funkční historické modely, závody aut, tahačů a letadel. Loni se závodů modelů terénních vozů v měřítku 1 : 8 řízených rádiem a pořádaných firmou Astra účastnilo 174 jezdců ze 12 zemí. Mohli bychom pokračovat leteckými závody pořádanými společností Modely letadel. cz, ale nejlepší bude přijít se podívat.

Dr. Vít Pospíšil

Vole, vole?

Letos je tomu právě sedmdesát let, co 15. 3. 1939 do ČSR vtrhla německá armáda. Němci tehdy stanovili zlodějský kurz marky vůči koruně jedna ku deseti, takže nás němečtí vojáci „vyžírali“ a posílali balíky potravin do Říše. A tak se zrodil vtíp, jak v hospodě alkoholem omámený Čech chytí jednoho německého vojáka za klopky uniformy a houkne na něho: „Ty bys jen žral, co? Ty vole!“ Načež uslyší: „Keine Wollé (česky vlna), nur Papier.“

To byl vtíp z historie. A co dnešní skutečnost? Potká generál v. v., bývalý příslušník ÚO (VA), skupinku našich posluchačů a slyší samé „vole, vole“. Uvede je do rozpací otázkou, zda to „vole, vole“ rozlišují podle hodnoty. Jen jeden se zmůže na odpověď: „Ti největší jsou tam nahore.“

Kníže Václav ve své době vyvážel voly do Německa. Zdá se, že jich nevyvezl dost, když v hovorech našich mladých se to těmi voly jen hemží. Pokud tak oslovují vojačky své kolegy vojáky, může to znít i pikantně, protože vůl je vykleštěný býk. Jako by tedy narážely na jejich impotenci. Častují se vojačky vozů v měřítku 1 : 8 řízených rádiem a pořádaných firmou Astra účastnilo 174 jezdců ze 12 zemí. Mohli bychom pokračovat leteckými závody pořádanými společností Modely letadel. cz, ale nejlepší bude přijít se podívat.

Zdá se, že to časté „vole, vole“ je jen vyčpávkou v řeči, něco podobného jako slovo „prostě“ nebo „vlastně“. Doufat, že „vole, vole“ se nahradí něčím jiným, například „hele, hele,“ nebo „kámo, kámo“, by bylo asi beznadějně...

Jiří Sedlák

Kam za kulturou

Janáčkovovo divadlo reprizuje (1. 3.) Čajkovského Evžena Oněgina. Inscenace v režii činoherního režiséra Zdeňka Kalocha se pokouší o nový pohled na dílo, jehož literární předlohu zná současná střední generace ze středoškolských let. Posunuje dílo z ruského empiru začátku 19. století do pozdější doby. Inovace však nic nemění na hudebních kvalitách provedení. Pucciniho Tosca (5. a 6. 3.) je divácky vděčnou inscenací uvádějící posluchače do světa velkých vášní italské revoluce začátku 19. století. Prodaná nevěsta (15. 3.) v režii osvědčeného operního a filmového režiséra Ondřeje Havelky je roztomilým laodovským pohledem na naši národní operu. Hudební událostí slibuje být premiéra (27. 3.) opery Julietta Bohuslava Martinů. Nejde jen o jubilejní rok skladatele, ale o srovnání se zážitkem až snového charakteru poslední brněnské inscenace Julietty v 70. letech 20. století.

V Mahenově divadle je po únorové premiéře reprizována (7. 3.) Gazdina roba Gabriely Preissově v režii Břetislava Rychlíka. Jedná se o výjimečnou inscenaci, kde se propojila nosná předloha a kvalitní hudba (včetně živé složky) a hereckých výkonů. Dalším zážitkem slibuje být festival Trialog, kde vystoupí (15. 3.) Národní divadlo Bratislava s Havlovým Odcházením i Národní divadlo Praha s věhlasným Rock 'n' Rollem.

Městské divadlo v březnu reprizuje dvě únorové premiéry. Muzikál Bídníci uvedený na Hudební scéně (10.–17. 3.) je ozdobený řadou nej: je nejděle soustavně hraný, na nejvíce světových scénách, má nejvíce repríz a je nejlepší se na něho podívat. Další premiérou bude (28. 3.) muzikál Evita, zpopularizovaný stejnojmenným filmem. Inscenace hry T. Williamse Kočka na rozpálené plechové střeše (1.–3., 5.–7., 17.–19. a 31. 3.) na Činoherní scéně vede diváka do chmurného světa rozpadávajícího se manželství.

Hadivadlo uvádí (9. a 14. 3.) prepis československého legendárního filmu Extáze. Jako první v dějinách světového filmu ve třicátých letech 20. století zobrazil uměleckou formou na plátně obnaženou ženskou krásu a sex. I inscenace (3. 3.) hry Karla Čapka Věc Makropulos nepostrádá kvalit.

G-studio na Kounicově uvádí konverzační komedie anglických autorů otce a syna v režii Láry Koláře. Habaďůru (9. 3.) napsal Michael Cooney mladší a Jedna plus jedna rovná se tři (13. 3.) je dílem Michaela Cooneyho staršího a obě inteligentním způsobem útočí na bránci diváka. Divanovela (19. 3.) v podání souboru Slawjena s podtitulem Amorovo dědictví je parodií na současnou pokleslou televizní tvorbu.

Dr. Vít Pospíšil

Studenti se setkali s veterány

Už přes rok spolupracuje školní prapor Fakulty vojenských technologií se Společností Ludvíka Svobody. Společně pořádají neformální besedy studentů s válečnými veterány. Ve čtvrtek 29. ledna 2009 se sešla desítka našich studentů v Klubu Univerzity obrany již na třetí besedě tohoto druhu.

Tentokrát byl hostem předseda Historické sekce Městského výboru Brno Svazu bojovníků za svobodu Josef Styx. Téměř devadesátiletý veterán vyprávěl přítomným o svých zážitcích z nacistického vězení a o vlastních zkušenostech z odboje. Přitom si posteskl, že dnešní mládež má velké mezery v historických znalostech.

Setkání se zúčastnili také starosta městské části Brno – Královo Pole Ing. Ivan Kopečný, díky němuž nechybělo na stole malé občerstvení. Nechyběly ani činorodá předsedkyně brněnské odbočky Společnosti Ludvíka Svobody Mája Dočkalová, na jejíž popud historický kroužek vznikl, či předsedkyně Městského výboru Českého svazu bojovníků za svobodu Brno Irena Matyášková.

Přítomen byl také velitel školního praporu pplk. Ing. Jiří Odehnal, který byl o pár hodin později, po skončení besedy, na pravidelné schůzi Společnosti Ludvíka Svobody přijat za člena. Dalším hostem byl dále historik doc.

Ladislav Zapletal, CSc., který upozornil na důležitost poznání naší historie: „Každý národ by měl znát svou historii. Jen ten, kdo pozná sám sebe i se svými zápory, je schopen překonávat překážky, které jej v životě potkávají. Měli bychom poznat také životy našich otců i dědů, včetně těch méně příjemných momentů.“

Na závěr setkání představil sběratel MUDr. Petr Podroužek studentům cenné exponáty historických dokumentů z 2. světové války, o které studenti jeví velký zájem.

Text a foto: Zdeňka Dubová

Víte, že kočka k člověku promlouvá?

Drobný devětatasedmadesátiletý profesor Eugenio Bucciol působí skromně a nenápadně. Za touto fasádou se však skrývá velké odhodlání, houževnatost a cílevědomost. Jinak by ze svého celoživotního koníčka – zkoumání historie světové války a lásky ke zvířatům – nedokázal připravit výstavu Zvířata na frontě a vydat stejnojmennou knížku. I když o jednotném čísle v tomto případě nemůže být řeč. Za sebou má totiž tři vojenské historické výstavy a celkem devatenáct knížek. Při jeho návštěvě Univerzity obrany, kde se 10. února osobně účastnil vernisáže své autorské výstavy, jsme si nad hrnkem kávy vyprávěli o jeho životním poslání.

Jak vznikla myšlenka výstavy Zvířata na frontě?

Myslím, že to bylo na základě mého všeobecného zájmu o fakta, o lidi a o zvířata. To vlastně nebyla nějaká jednorázová exploze, ale vzniklo to studiem válečných historických událostí v průběhu několika let. Na pozadí těchto událostí jsem pak začal odhalovat onu nezastupitelnou roli zvířat.

Co vás při studiu faktografie zaujalo nejvíce?

Ve svých analýzách jsem například zjistil, že někdy měla zvířata ve válce významnější roli

než lidé. Například takoví koně. Jak by se člověk tehdy ve válce přepravoval na takové vzdálenosti? Už ve škole jsme se učili, že koně se využívali ve starověké Mezopotámii, ale zvířata byla v té době na okraji zájmu. První světová válka ukázala jejich důležitou a nezaměnitelnou úlohu. Z hlediska koránu je kůň bytostí, jež se po smrti dostane do pomyslného ráje. Pro křesťany je zas kůň opravdovým andělem!

Kde všude byla vaše výstava?

Tohle je moje poslední výstava, kterou jsem zkompletoval v Itálii, odkud putovala do Moravské Třebové a nyní na vaší univerzitu do Brna. Předchozí výstavy byly rovněž s vojenskou tematikou, a sice Od Vltavy k Pijavě a Konfrontace válečných italských a rakouských fotografií. Ta první byla v minulých letech k vidění na různých místech Česka a Slovenska a dokumentuje dějinnou cestu československých legií v Itálii.

Mohl byste říct jakou spojitost má výstava Zvířata na frontě se stejnojmennou knížkou?

Je to vlastně katalog či jakási prezentace mé výstavy. Není to však mé jediné dílo, napsal jsem dalších osmnáct knížek. Ta poslední je o kočkách. Je to vlastně můj deník vyjadřující osobní zkušenosti s těmito zvířaty. Je to dokonce knížka o „mluvící“ kočce – a je to vlastně tak trochu otočené naruby, protože v ní člověk nepromlouvá ke kočce, ale kočka k člověku. Rád vám pošlu jeden výtisk.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Soutěžní křížovka o čepici!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 13. března 2009.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 5 jsou Petr Hajna a Květoslava Davidová.

Šance
pro dva čtenáře

	SARMAT	1	TĚLO- VĚDEC	NEZRÍZENÁ TOUHA PO BOHATSTVÍ		ČIN kníž.	SNÍŽENÝ TÓN	NÁSADA K SEKYŘE náf.	2	CITOSL. RACHOTU
PRAOTEC		▼			ZÁNĚT SLIZNICE				▼	
PROVAZY					POSTAVA STARŠÍ VZTAŽNÉ ZÁJMENO					
STARO- GERMÁN							POLNÍ KRÁDEŽ SVINUTÝ PAPÍR řidč			
CHEMICKÝ PRVEK zn. Nt						CIKÁN KALABA				STROM něm.
	TŘEBÍČSKÁ LIMONÁDA VÝKON FOTBALISTY				OTROK zast. DĚTSKÝ POZDRAV					
OTÁZKA NA MÍSTO				POZICE ČIRÁ TEKUTINA						
OTEC kníž.			KOUPACÍ NÁDOBA BYV. JUG. PREZIDENT					ZNAČKA OPLATKŮ PSÍ PLEMENO		
POVODEŇ							HEREC DOCELA			
	ÚSEK ZÁVODU	BĚLOVESKÁ KYSELKA KOŽEŠINOVÁ ŠELMA				NEBOŤ náf. TYRAN			3	ŠVÝCAR- SKÁ REKA
BÝV. ZN. GRAMO- DESEK					ČÁST SAKA ČÁST OBLEKU				▼	
ROVNĚŽ angl.				RUSKÝ SOUHLAS KAZ DŘEVA			BELGICKÉ LÁZNĚ PAPOUŠEK			
ZNAČKA KOSME- TIKY			ŘEŠETA 3,14					POLNÍ MÍRA sloven. INIC. SPIS. CERNÉHO		
OBLIBA										
JMÉNO PSA				PROČ?						AARA

Můžete mi dát něco, pane doktore, abych nespal? A proč, prosím vás? Víte, co by jiní . . .

Banderovci na jihovýchodní Moravě

Pohyb Banderovců na Vyškovsku

Dne 15. 7. 1947 došlo navečer k přestřelce v katastrálním území Ruprechtov v údolí potoka Rakovec. Rovnost o tom dne 23. 7. 1947 napsala:

„Banderovci ve věku 25 až 30 let byli vyzbrojeni samopaly, pistolemi a velkým množstvím nábojů, měli vojenské blůzy a civilní kalhoty. Dva z banditů unikli směrem do okresu Blansko. Na zadržení ostatních se podílela čs. armáda a příslušníci SNB.“

V červenci zde byla zaznamenána dvě hlášení, v srpnu podstatně více, když se do nich dostalo na třicet osob. Dne 19. 8. 1947 byli zaznamenáni čtyři narušitelé v katastrálním území Snovídky. Ještě téhož dne byla v noci na silnici mezi Pístovicemi a Drnovicemi viděna 5–6 členná skupina, jež přepadla občany vracující se z práce domů. Jednomu z nich rozřezala pláště na jízdním kole, když mu neměla co ukrást. Znemožnili mu tak podat rychle zprávu o jejich pohybu v tomto prostoru. Druhý den byli čtyři hlášení nedaleko Bučovic, dále pak v Letonicích a Nemochovicích. Dne 30. 8. 1947 byla nalezena mrtvola banderovce na lesní mýtině nedaleko Račic. V dalším měsíci se ve dvou hlášeních objevilo 24 banderovců u Drysic a Podivic. V říjnu byl tlak banderovců i jejich drzost silnější. Například v Březině pět banditů kradlo a vydíralo občany. Stejně tak v Lovčičkách, v Pařezovicích a na nádraží ČSD v Nemočicích. Měsíc listopad registruje další případ jejich výskytu v lese mezi Odravkami a Novými Sady. Dne

13. 12. 1947 v nočních hodinách v Otnicích vymáhali čtyři banderovci od tamních občanů potraviny. (Otnice jsou nedaleko Brna, vzdálené asi 12 km). Aby oslabili svou drzost, vešli do obce bez samopalů, jen s pistolemi. Zbraně nechali na pokraji obce. Oděni byli v civilních, placatých čepicích a civilních šatech. Jeden z nich byl posléze zavalanou hlídkou SNB zajat.

V hlášeních o výskytu Ukrajinské povstalecké armády ve 2. pololetí roku 1947 bylo uvedeno v okrese Vyškov 31 osob, stejný počet zaznamenal i okres Boskovice. Tímto počtem se Vyškov řadí na šesté místo za okresy Uherské Hradiště, Uherský Brod, Hodonín, Zlín a Boskovice. Za vyškovským okresem následují okresy Rýmařov a Vsetín (29).

Bez zajímavosti není ani to, že po skončení Akce B mohly okresy vyčísřit náklady na její provedení. Vyškov, Kroměříž a Prostějov nevyčísly žádnou částku, avšak například Kyjov připsal ze dne 5. 12. 1947 vyžaduje náhradu částky 21 000 Kč.

Regionální tisk

Na jihovýchodní Moravě publikovala řadu zpráv i četná regionální periodika – Pravda (Valašské Meziříčí), Jiskra (Třebíč), Právo zemědělců (Brno), Stráž na Dyji (Znojmo), Moravský Jih (Břeclav), Hlas Slovácka (Uherské Hradiště), Hlas práce (Zlín) a další. Články byly obsahově bližší danému boji a situaci, vcelku příliš nevybočovaly ze známé linie určované celostátními deníky. Banderovské skupiny a jednotlivci se vyskytovali ještě v listopadu 1947 tu a tam i v jižních Čechách, kde o nich informoval ve dvou člancích deník Pravda Jihočeská. Články o Ukrajinské povstalecké armádě

či banderovcích se v tisku objevovaly i v následujících letech, většinou ve formě retrospektivního zpracování výsledků „Akce B“.

Závěr

Boj proti válečným ztroskotancům Ukrajinské povstalecké armády, v jejichž řadách byly zastoupeny i jiné národnosti než Ukrajinci, byl nutný. Řada z nich byli váleční zločinci, kteří byli po zadržení předáni příslušným soudům zejména v Polsku, kde se museli zodpovídat ze svých tam spáchaných válečných zločinů. Ale byli i souzeni u nás, například soudem v Uherském Hradišti.

V našich podmínkách se boj proti banderovcům týkal nejen již vzpomínutých mocenských složek, ale jeho součástí byla i další opatření Státních lesů či v dopravě ČSD. Pomáhali partyzáni i sdělovací prostředky, podstatná byla i zpravodajská pomoc obyčejných občanů. Aktuálnost tohoto příspěvku je dána neustálou hrozbou fašismu, nacismu či neonacismu, jejichž rozličných projevů i forem jsme téměř každodenními svědky na různých místech v Evropě, ale i u nás. Ani povědomí mladé generace ve vztahu k těmto bojům neodpovídá jejich významu. Proto se vlastně touto historií zabýváme. Publicita o této málo známé kapitole našich dějin není příliš velká. Přesto v posledních letech vyšly čtyři brožury, které se částečně banderovci a jejich surovostí zabírají. Z badatelského pohledu však nepřinesly nic nového.

Jan Xux

Foto: archiv autora

